

KRAJÁNEK

Olomoucký kraj

MĚSÍČNÍK OBČANŮ OLOMOUCKÉHO KRAJE

**Vedení
Olomouckého
kraje
vám přeje
pohodové
Vánoce**

str. 6

Ivo Slavotínek
Sociální služba musí
přijít za klientem.
Až pak případně
on za ní

str. 9

Sport
Jméno Kaňkovský
se poji s dalším
úspěchem

str. 11

ČÍSLO 12 ■ PROSINEC 2020 ■ ROČNÍK 19

NÁKLAD 285.000 VÝTIŠKŮ

DISTRIBUOVÁNO ZDARMA VŠEM DOMÁCNOSTEM V KRAJI

Olomoucký kraj má za sebou náročný rok. Zvládl ho dobře

Rok jako žádný jiný letos prožívalo olomoucké hejtmanství. Z jara region zasáhla první vlna epidemie koronaviru a hygienici uzavřeli vstup do obcí na Litovelsku a Uničovsku. V létě pro změnu udeřily bleskové povodně v podhůří Jeseníků a na podzim přišla druhá vlna covidu-19. Pak velmi náročné sestavování krajského rozpočtu. Všechny překážky se kraji podařilo překonat a mimořádné situace zvládlo hejtmanství dobře.

„Letošní rok byl opravdu netradiční v mnoha ohledech. Nicméně se ukázalo, že každý problém

má řešení a když je společná vůle, dokážeme potíže překonat. Jsem moc rád, že obyvatelé kraje drželi při sobě a že fungovala společná solidarita. Moc jim za to děkuji,“ uvedl Josef Suchánek, hejtmán Olomouckého kraje.

Letošní mimořádné situace kraj mnohému naučily. Například distribuce roušek, respirátorů nebo dezinfekčních prostřed-

ků probíhala na podzim mnohem efektivněji než při jarní vlně koronaviru.

Úspěšně se podařilo dokončit důležité investiční projekty. Nové vedení kraje, které vzešlo z podzimních komunálních voleb, také sestavilo krajský rozpočet, jenž reaguje na drastické snížení příjmů v důsledku vládních opatření.

„Příští rok bude pro všechny velkou výzvou.

Některé věci možná budeme muset oželeť, znovu si budeme zvykat na nové situace a řešit problémy. Už teď ale vím, že uspějeme. Letošek mě o tom přesvědčil,“ dodal hejtmán Suchánek. (red)

**Když je
společná vůle,
dokážeme
potíže překonat**

Budova hejtmanství u vlakového nádraží v Olomouci je oděná do svátečního šatu. Přejeme vám klidné prožití vánočních svátků a do roku 2021 zdraví a pohodu. Foto: Olomoucký kraj

SLOVO HEJTMANA

Máme za sebou náročný rok. Co všechno se letos odehrálo, asi není nutné připomínat. Krátké shrnutí přináší jednak titulní strana Krajánku, a hlavně naše paměť. Ta si prý dlouhodobě ukládá jen dobré věci a na ty špatné zapomíná.

Myslím, že je to velmi užitečná funkce lidského mozku. Už jen proto, že je vždycky lepší hledět dopředu, než zkoumat, jaké negativní zprávy se

odehrály v minulosti. A protože jsem životní optimista, vidím budoucnost Olomouckého kraje dobře. Aby nedošlo k omylu – nemám nasazené různé brýle. Víím, že budeme muset projít mnoha zkouškami, ale stejně dobře víím, že v nich uspějeme.

Hoďte starosti alespoň na chvíli za hlavu a užijte si advent, Vánoce a vlastně celý konec roku. Zasloužíte si to. Letos potřebujete odpočinek

možná víc než kdy jindy. Naberte síly na horách, procházkami v přírodě a ve společnosti rodiny. Klidně odpočívajte u televize nebo si čtete knihu. Dělejte cokoli, co vás baví.

Udělejte si zkrátka chvíli jenom pro sebe. A já vám slibuji, že vedení Olomouckého kraje si pro vás vyčlení celé další čtyři roky. Hezké Vánoce.

Josef Suchánek
hejtmán Olomouckého kraje

Díky novému rondelu je v Uničově doprava bezpečnější

Zklidnění dopravy má přinést přestavba křižovatky ulic Mohelnická, Jiřího z Poděbrad a Hrdinů v Uničově na Olomoucku. Stavba kruhového objezdu je u konce. „Náročná přestavba důležité křižovatky zajistí do budoucna snížení rychlosti, a tím pádem zvýšení bezpečnosti silničního provozu v této lokalitě. Významnou část nákladů, které přesáhly 14,5 milionů korun, pokryla dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury,“ uvedl náměstek hejtmána pro oblast dopravy Michal Zácha.

V rámci stavebních úprav byly mimo samotné konstrukce vozovky provedeny také přeložky vodovodu i sdělovacích a silnoproudých kabelů. Nové

jsou také rozvody veřejného osvětlení, chodníky a proběhla výsadba zeleně. „Celý projekt je společným dílem tří investorů, a to Správy silnic Olomouckého kraje, města Uničova a Vodohospodářské společnosti Olomouc. Město Uničov bylo před více než deseti lety průkopníkem přípravy společných investičních akcí více subjektů. Tento přístup je i v současnosti veden snahou, aby veřejně užívané plochy byly v co nejmenší míře zatěžovány rekonstrukcemi v režii jednotlivých subjektů probíhajícími v různých časech,“ dodal náměstek hejtmána, člen představenstva Vodohospodářské společnosti Olomouc a bývalý starosta Uničova Dalibor Horák. (red)

Přehlídka Scholaris se přesunula do virtuálního světa

Vzhledem k aktuální epidemiologické situaci se letos neuskutečnily plánované přehlídky oborů vzdělání středních a vyšších odborných škol Olomouckého kraje Scholaris. O prezentaci jednotlivých školských zařízení ale zájemci o studium nepřijdou. „Hejtmánství ve spolupráci s jednotlivými středními školami připravilo krátká propagační videa. Školy v nich mají možnost představit se a zaujmout nejen svojí vzdělávací nabídkou, ale i dalšími mimoškolními aktivitami. Navíc každý deváták dostane tištěný Atlas školství, který obsahuje kompletní přehled

středoškolské vzdělávací nabídky,“ řekl Aleš Jakubec, radní pro oblast školství.

Spoty najdou zájemci nejen na webových stránkách jednotlivých škol, ale také na novém školském portálu Olomouckého kraje olomouckeskoolstvi.pincity.cz/.

Scholaris je přehlídka středních škol, kterou její organizátoři každoročně pořádají ve všech okresech Olomouckého kraje. Cílem akce je poskytnout žákům základních škol a jejich rodičům informace o středních školách, učilištích a o situaci na trhu práce v Olomouckém kraji. (red)

Hejtmánství nesouhlasí s projektem kanál Dunaj – Odra – Labe

Olomoucký kraj se postavil proti realizaci kanálu Dunaj – Odra – Labe. Na odmítavém stanovisku se během svého posledního jednání dohodli krajští radní. Obávají se, že by nová plavební cesta mohla region výrazně poškodit. „Taková stavba by napáchala významné škody v krajině a na životním prostředí. Dalším důležitým argumentem proti její realizaci je také to, že v podstatě nemá funkční a ekonomické opodstatnění,“ vysvětlil postoj Olomouckého kraje jeho hejtmán Josef Suchánek.

Proti obří stavbě se už vloni postavila řada obcí. Kraj společně s nimi požaduje, aby se přípravy na realizaci projektu zastavily. V opačném případě dojde

Plánovaný kanál Dunaj – Odra – Labe nemá podle hejtmánství funkční a ekonomické opodstatnění.

Foto: Ministerstvo dopravy

k zablokování rozvoje řady osídlených lokalit.

„Plán stavby říčního kanálu dokonce počítá s tím, že by plavební cesta vedla napříč některými obcemi. To je samozřejmě zcela nepřijatelné. Mimo jiné by

stavba zabrala tisíce hektarů půdy a měla by negativní dopad na koloběh podzemních vod,“ upozornil na další rizika Jan Šafařík, náměstek hejtmána Olomouckého kraje pro oblast regionálního rozvoje.

Text odmítající popisovaný projekt bude v provincii schvalovat krajské zastupitelstvo. Následně jej hejtmánství odešle přímo ministru dopravy a ministryni pro místní rozvoj. (red)

Kraj podpoří cyklostezky, dopravních hřišť i přechody

Rada Olomouckého kraje na svém posledním zasedání schválila rozsáhlé investice do dopravy. Ty se týkají projektů, které zvýší bezpečnost silničního provozu. Hejtmánství tak podpoří budování cyklostezek, dopravních hřišť i přechodů pro chodce.

„Cyklostezky jsou pro bezpečnost dopravy zcela zásadní. Proto na ně chceme příští rok uvolnit rovných jedenáct milionů korun. Příslušný dotační program spustíme v lednu,“ informoval Michal Zácha, náměstek Olomouckého kraje pro oblast dopravy.

Další peníze kraj poskytne na modernizaci a budování dopravních hřišť. Jejich přínosem je především výchova školáků, aby se v reálném provozu uměli dobře orientovat. Obce a města, která

Olomoucký kraj podpořil budování cyklostezek. Uvolní pro ně jedenáct milionů korun. Foto: Olomoucký kraj

se rozhodnou pro stavbu nebo obnovu těchto tréninkových ploch, mohou od kraje žádat celkem čtyři miliony korun. „Hejtmánství pomůže také s realizací přechodů pro chodce. Dotační program, jehož prostřednictvím kraj podporu rozdělí, bude obsahovat

pět milionů korun,“ dodal Zácha.

Dotace v oblasti dopravy musí ještě schválit krajské zastupitelstvo. Jakmile se tak stane a kraj podporu spustí, bude o tom informovat prostřednictvím webových stránek OLKRAJ.CZ. (red)

Další opravená silnice

Pohodlnější jízdu mezi obcemi Ústí a Skalička si mohou užít řidiči na Hranicku. Přibližně třináct set metrů dlouhá silnice prošla díky Olomouckému kraji kompletní rekonstrukcí. Akce vyšla na zhruba jedenáct milionů korun.

Desítky milionů korun pro venkov

Olomoucký kraj chce příští rok nalít do Programu obnovy venkova rovných 40 milionů korun. „Největší díl, konkrétně třiatřicet milionů korun, půjde do obnovy a budování infrastruktury obcí. Peníze budou moci starostové využít například na opravy silnic a chodníků,“ vysvětlil Jan Šafařík, náměstek hejtmána pro regionální rozvoj. Tři miliony budou k dispozici na pořízení projektové dokumentace, stejnou částku mohou obce využít na podporu venkovských prodejen a jeden milión na tvorbu územních plánů. Příjem žádostí předpokládá úřad v lednu. Jde pouze o jeden ze způsobů, kterými Olomoucký kraj rozvoj venkova podporuje. Mezi další patří například budování cyklostezek, na ně letos hejtmánství poskytne jedenáct milionů korun. (red)

Zajištění lékárenské pohotovostní služby ve dnech 25. 12., 26. 12. 2020 a 1. 1. 2021

Okres	Otevírací doba	25. 12. 2020	26. 12. 2020	1. 1. 2021
Olomouc	Non-stop pohotovost*	Fakultní nemocnice Olomouc, výdejna v budově A I. P. Pavlova 185/6, 779 00 Olomouc	Fakultní nemocnice Olomouc, výdejna v budově A I. P. Pavlova 185/6, 779 00 Olomouc	Fakultní nemocnice Olomouc, výdejna v budově A I. P. Pavlova 185/6, 779 00 Olomouc
Prostějov	9.00–13.00	Lékárna Centrum zdraví s.r.o. Vodní 4545/25, 796 01 Prostějov	Lékárna Centrum zdraví s.r.o. Vodní 4545/25, 796 01 Prostějov	Lékárna Centrum zdraví s.r.o. Vodní 4545/25, 796 01 Prostějov
Přerov	9.00–13.00	Lékárna MD Boh. Němce 371/7a, 750 02 Přerov	Lékárna Media Jiráskova 157/20, 750 02 Přerov	Lékárna MD Boh. Němce 371/7a, 750 02 Přerov
Šumperk	9.00–13.00	Lékárna pro zdraví 2007 s.r.o. Bezručova 2144/1b 789 01 Zábřeh na Moravě	Krajinská lékárna Komenského 882/4 787 01 Šumperk	Krajinská lékárna Komenského 882/4 787 01 Šumperk
Jeseník	9.00–13.00	Lékárna Jesenia s.r.o. Fučíkova 1238/16, 790 01 Jeseník	Lékárna Jesenia s.r.o. Fučíkova 1238/16, 790 01 Jeseník	Lékárna Jesenia s.r.o. Fučíkova 1238/16, 790 01 Jeseník

* Mimo běžnou otevírací dobu lékárny je k dispozici pohotovostní okénko. Služby lékárny jsou tedy dostupné 24 hodin 7 dní v týdnu.

Krajská rada připravila návrh rozpočtu. Ten je především zodpovědný

V pondělí 21. prosince bude krajské zastupitelstvo projednávat návrh rozpočtu na příští rok. Jde o zásadní dokument, kterým se bude řídit hospodaření celého kraje. V průběhu jeho přípravy se muselo hejtmanství vypořádat především s výpadkem příjmů z daní – ten souvisí s útlumem ekonomiky kvůli epidemii koronaviru. Na straně výdajů kraj předpokládá částku 5,9 miliardy korun, příjmovou složku tvoří 5,8 miliardy.

„Sestavování rozpočtu nebylo vůbec jednoduché. Úspory jsme byli nuceni hledat prakticky všude, tzn. jak v oblasti provozních nákladů, tak v investicích, dále také v plánovaných dotacích,“ vysvětlil Josef Suchánek, hejtmán Olomouckého kraje.

Krajská koalice se vyslovila pro pokračování roz-

běhnutých projektů a zároveň bude spouštět nové investice v míře, kterou umožňuje finanční situace kraje. Ty budou směřovat například do oblasti dopravy, kultury, sociálních služeb, zdravotnictví, sportu, ekologie.

„Ve větší míře se zaměříme na akce, které lze hradit z dotací Evropské unie. Jde hlavně o to, abychom krajské peníze investovali rozumně a tam, kam nelze zacílit národní a evropské externí zdroje,“ dodal Ivo Slavotínek, náměstek hejtmána pro oblast sociálních služeb.

Návrh rozpočtu musí ještě schválit krajské zastupitelstvo. „Věřím, že u zastupitelů budeme mít podporu. Myslím, že s ohledem na okolnosti nemohl být rozpočet připraven lépe a odpovědněji,“ uvedl Dalibor Horák, náměstek hejtmána pro oblast zdravotnictví. (red)

Krajská koalice se vyslovila pro pokračování rozběhnutých projektů, nové investice budou podle finanční situace kraje. Foto: Olomoucký kraj

SLOVO ODBORNÍKA

Rozpočet kraje, stejně jako finance měst a obcí, podnikatelů i řadových občanů dostaly pandemií koronaviru pořádně na frak a z období blahobytu jsme se rázem propadli do krize. Nelichotivou rozpočtovou situací kraje, měst a obcí dále prohloubí plánovaná daňová reforma. Tak jako v životě lidském, i v životě kraje je však každou situaci třeba vnímat jako příležitost. Věřím, že se nám podaří odrazit ode dna a i v této nelehké době přeměnit náš krásný kraj v prosperující a vyváženě se rozvíjející region, kde žijí spokojení lidé, kterým i Pražáci závidí. K tomu je třeba více než kdy jindy využít všemožných vnějších finančních zdrojů, ať již na evropské či národní úrovni. Náš kraj byl dosud ve srovnání se sousedními kraji trochu líným kaprem a naším cílem je, aby se stal dravou štikou, protože vzhledem ke všem ekonomickým ukazatelům, které nás řadí na chvost České republiky, právě my tyto zdroje prioritně potřebujeme, abychom se ostatním regionům i Evropě přiblížovali. A není to zdaleka jen o projektech samotného kraje a jeho příspěvkových organizací, ale všech měst, obcí, podnikatelů i neziskových organizací. Těm všem bychom rádi prostřednictvím nové krajské iniciativy „Bruselská linka“ a bezplatných konzultací se špičkovými odborníky pomohli otevřít dveře k financím z EU, ukrytým ve zdánlivě nedobytné bruselské slonově věži, a realizovat vysněné projekty, které učiní náš kraj lepším místem k životu a posunou na špici, kam patří.

Ing. Radim Sršeň, Ph.D., radní Olomouckého kraje

ANKETA

Jak budete prožívat/slavit letošní svátky a konec roku 2020?

Adam Kodet, Prostějov

Svátky a konec roku posledních pár let prožíváme s přítelkyní na výletech v zahraničí a slavíme tak její narozeniny a naše výročí. Za dané situace ale pravděpodobně zůstaneme doma v úzkém rodinném kruhu. Volný čas určitě vyplním sledováním sportů – třeba

mistrovství světa v letech na lyžích, světového poháru v biatlonu, lyžování nebo hokejové extraligy.

Kristýna Krejčí, Pěčín

Jako každý rok, tak i letos budu slavit Vánoce s rodinou. Máme tradici, že na Štědrý den zavzpomínáme na ty, co s námi už slavit nemůžou, a jdeme na hřbitov zapálit svíčky. No a večer je to klasika, jídlo, dárky, pohádky. Silvestra pak oslavím v úzkém kroužku přátel.

Matěj Lošťák, Olomouc

Letošní vánoční svátky budu slavit jako každý rok. 22. prosince je oslavím s přítelkyní, 24. s rodinou a následující dny budu trávit sledováním vánočních pohádek a jezevním cukroví. Dny 27. – 30. prosince, bude-li to možné, strávím někde na horách na lyžích. Silvestr pak oslavím v kruhu přátel, pokud to situace dovolí.

Matuš Krátky, Olomouc

Do 23. prosince budu s největší pravděpodobností kombinovat práci s dobrovolnickou činností pro Vánoce pro všechny a doufat v negativní výsledek PCR testu, abych mohl jet za otcem na Slovensko aspoň na Vánoce. Mezi svátky to bude mix rodiny s prací, Silvestra snad strávím někde v tichu mimo ohňostroje – kvůli psuvi. Nudit se určitě nebudu. (red)

Senioři dostali nadílku s pomocí robotů a dronů

Průmyslová škola z Jeseníku se spojila s Vlastivědným muzeem a místními firmami, aby v předstihu obdarovala společně seniory z Centra sociálních služeb v Jeseníku mikulášskou nadílku. Celá akce proběhla za pomoci dvou aut na dálkové ovládání, robota a dronu. „Chtěli jsme seniorům zpříjemnit aktuální covidovou situaci, protože na ně dolehla nejsilněji. Proto jsme se jim společně s partnery rozhodli předat mikulášskou nadílku pomocí moderní techniky, kterou ve škole používáme, ale teď leží ladem,“ okomentoval předání Jiří Viterna, ředitel průmyslovky v Jeseníku.

Klienti centra sledovali vše z bezpečí budovy, dárky roznášel robot. Foto: archiv SPŠ Jeseník

Kvůli bezpečnosti musela akce proběhnout před Centrem sociálních služeb, kde škola předala symbolicky všechny balíčky tamnímu řediteli. Nadílku posledních pár metrů dopravilo dálkově řízené auto s vozíkem ze stavebnice a robot s pohyblivým ramenem. Klienti cen-

tra sledovali vše z bezpečí budovy, zatímco na celou akci dohlížel dron. „Mám radost za všechny naše seniory. Pocit sounáležitosti s druhými je v dnešní době nesmírně důležitý. A já jsem se opět cítil jako malý kluk, když jsem viděl stavebnici Merkur a auta na dálkové

ovládání,“ dodal Jan Rotter, ředitel Centra sociálních služeb. Balíčky byly po předání rozdány přihlížejícím seniorům zaměstnanci centra. Do každého mikulášského balíčku připojilo Vlastivědné muzeum v Jeseníku časopis Jeseníky – Rychlebské hory, na kterém spolupracují s CHKO Jeseníky. Do akce se zapojily také místní firmy FIT:KO Jeseník, Zdravotnické potřeby Jeseník a drogerie DM. Firmy věnovaly dezinfekční gely, fit tyčinky a korálkové náramky. Zaměstnanci školy se složili na stírací losy, čaje, kávu a vitaminové bonbony. Díky všem zapojeným se podařilo vytvořit balíčky s hodnotou tisíců korun. (red)

VESELÉ VÁNOCE
A ŠTASTNÝ NOVÝ ROK

2021

VÁM PŘEJE

20 let s vámi
Olomoucký kraj

Nový ovocný sad nabídne zapomenuté chutě

JESENICKO

Řada dobrovolníků se podílela na výsadbě nového sadu. Foto: Petr Kubiček

Sad složený ze starých odrůd ovocných stromů vysázeli koncem října na louce pod Předním vrškem v Jeseníku. Na pozemku města poroste sto kusů stromů, z toho třicet sedm hrušní, třicet sedm jabloní, dvacet slivoní, tři třešně a tři jeřáby.

V novém veřejném sadu byly vysázeny staré odrůdy roubované na semenných podnožích s dlouhou životností. Každá odrůda byla zastoupena nejvíce dvěma kusy stromů a do finálního výběru se dostaly zajímavé odrůdy z Jeseníku, Písečné, Supíkovic, Zastávky nad Uhelnou, z Opavska, Slovenska, i osvědčené standardní odrůdy. „Kromě estetické, krajinotvorné, případně rekreační funkce by

ovocná výsadba měla nést i funkci vzdělávací. Sad by měl sloužit školákům a školám, s jejichž dětmi můžou stromky odrůstat,“ uvedl Juraj Grňo ze spolku Silezika, který na projektu podílel.

Do plné plodnosti by se výsadba měla dostat po patnácti až dvaceti letech. „Druhá a odrůdová skladba sadu byla zamýšlena tak, aby zde bylo ovoce k jídlu hned ze stromu. U jabloní a hrušní však není možné se vyhnout odrůdám, které ke konzumní zralosti vyžadují uskladnění. Navádí nás to tak k poznání, že opravdu dobré věci vyžadují čas,“ doplnil Juraj Grňo. Na projektu se podílí město Jeseník, spolek Sudetikus, spolek Silezika a obyvatelé města Jeseníku a jeho okolí. (red)

Kalendář pro rok 2021 představí Přerov dětskýma očima

Mamut hrající si s hlavou sněhuláka, podzimní listy padající na Městský dům, Michalov z ptáčích perspektivy, otužilci v Bečvě, formule sjíždějící přerovskou rokli, děti ve skateparku nebo hasiči v akci. Právě takové obrázky se staly součástí nového kalendáře Přerova. Vytvářných potřeb se chopili školáci z osmi základních škol a jejich výkresy teď budou majitele kalendářů provázet celým jednadvacátým rokem jednadvacátého století. „Školáci od nás dostali jako podklad fotografie a mohli snímek ztvárnit libovolnou technikou, pracovat přitom mohli i se svou fantazií, nešlo o přesné přenesení záběru na papír. Vítán byl vtip i nadsázka,“ řekl náměstek primátora Petr Kouba.

Pod šikovnými rukama dětí tak vznikly kresby a malby významných budov či dominant Přerova, ale i krásných zákoutí, které město má a nechybí v něm ani Přerované v ulicích či na akcích. „Celkově nám

PŘEROVSKO

Štěpán Koryčan, sedmák ze ZŠ Svisle, do kalendáře přispěl obrázkem, který má ve stolním kalendáři místo na Štědrý den. Foto: www.prerov.eu

přišlo 221 výkresů, z nich jsme pak do kalendáře vybrali 66 prací od 57 autorů,“ doplnila Jana Pivodová z Kanceláře primátora. Sadu čítající stolní, nástěnný a kapesní kalendář mohou zájemci koupit v Městském informačním centru a také v knihkupectví Mezi světy za 190 korun. Už teď ale město přemýšlí nad tím, jaké téma bude mít kalendář pro rok 2022 a o pomoc žádá i širokou veřejnost. Své náměty mohou Přerované posílat do konce prosince na adresu jana.pivodova@prerov.eu (red)

Šumperské moderní nádraží opustí první autobus v lednu

ŠUMPERSKO

Výstavba moderního autobusového nádraží v Šumperku jde do finále. Do konce roku se uskuteční poslední dokončovací práce a testy, první autobus z nového nádraží vyjede v pondělí 18. ledna 2021.

V rámci projektu rekonstrukce autobusového nádraží byla postavena nová výpravní budova, jejíž přízemí je určeno pro veřejnost. Cestující zde budou moci využívat čekárnu, informační kancelář i sociální zázemí. Vnitřní prostory jsou klimatizované a pokryté wifi signálem. Ve zbytku budovy bude zázemí pro řidiče a správu nádraží. Přístřešky autobusových zastávek mají zelené střechy, porost vysoký přibližně 60 centimetrů, tedy intenzivní typ zelené střechy, je na zastávce městské hromadné dopravy s logem města.

Původní autobusové nádraží v Šumperku bylo postaveno v roce 1973. Příprava současné rekonstrukce začala v roce 2014, samotná realizace odstartovala v květnu 2019. Foto: www.sumperk.cz

Nyní probíhají dokončovací práce, instalace a testování informačních, kamerových a bezpečnostních systémů a příprava koordinace logistiky na nástupišti. Do připravené konstrukce se umístí socha Merkura, ochránce cestujících. „Udělal jsem maximum pro pohodlí a komfort cestujících. Celý prostor nádraží bude

bezbariérový, do projektu byly přidány smart funkcionality, posílena byla významně také zeď. Cestující budou mít k dispozici wi-fi připojení, které bude součástí bezplatné městské sítě wi-fi hotspotů, mobiliář doplní chytré lavičky, nástupišť osvětlují chytré lampy, které reagují na pohyb. Chybět nebude ani sofistikovaný informační

systém pro cestující,“ vyjmenoval místostarosta města Jakub Jirgl. Rozsáhlou rekonstrukcí prošel také prostor u vlakového nádraží, kde vzniklo nové veřejné parkoviště pro osobní automobily, cyklověž pro 118 kol a odstavná plocha pro autobusy. Nový povrch získala i Jesenická ulice, která revitalizovanou oblast protíná. (red)

Za záchranu chlapce patří muži dvojnásobné díky

Čenu Michala Velíška a také medailu primátora statutárního města Prostějova za záchranu lidského života obdržel pětáctýřetiletý Petr Marák z Prostějova.

Pouze jen díky jeho bleskovému jednání se 15. srpna 2020 nezměnila rodinná oslava v Otaslavicích u Prostějova v tragédii, při níž mohl zemřít malý chlapec.

Na velké narozeninové párty, která se konala na zahradě rodinného domu až do tmy, si děti hrály na babu. Osmiletý klouček během hry vyskočil na dřevěný poklop septiku, který se s ním nečeka-

PROSTĚJOVSKO

Petr Marák (na fotce vlevo) o prázdninách zachránil osmiletého chlapce, teď ho ocenil i prostějovský primátor. Foto: www.prostejov.eu

ně zborčil. Chlapec spadl asi 2,5 metru dlouhou šachtou do 3,5 metru hluboké díry. Naštěstí vše zahlédly děti a okamžitě zavolaly dospělou pomoc. Zatímco někteří běželi pro žebřík, Petr Marák zorganizoval záchranu. Po-

žádal přátele, aby ho drželi za ruce a spustil se do šachty. Myslel si, že se dítě chytí jeho nohou, a tak se dostane rychle ven. To se však chlapci po několika marných pokusech nepodařilo. Petr Marák, proto za ním

do žumpy skočil. Zachytil ho a snažil se, aby měl vystrašený hoch alespoň hlavu nad splašky do té doby, než se po spuštění žebříku dostali oba nahoru do bezpečí. Až na podchlazení chlapec nešťastný pád přežil bez zranění. Přítomní se shodli, že nebýt pana Maráka, dítěti by do příjezdu profesionálů určitě došly síly... „Jsem rád, že medailu primátora za záchranu lidského života, kterou vlastně předávám poprvé a zřejmě se tak děje i poprvé v novodobé historii, předávám právě tomuto statečnému muži,“ uvedl primátor František Jura. (red)

Do centra Olomouce se opět vrátily tramvaje

Na větší část tradiční trasy přes centrum Olomouce se vrátily tramvaje. Zcela hotová je oprava mostu přes Mlýnský potok v ulici 1. máje a téměř hotová je i rozsáhlá rekonstrukce ulice 8. května.

Rekonstrukci ulice 8. května si vyžádal především špatný technický stav tramvajové trati a narušené povrchy komunikací. Při obnově byla na třístametrový úsek použita nejmodernější technologie. Na podkladním betonu jsou položeny antivibrační rohože a až pak další vrstva betonu. Kolejnice jsou navíc opatřeny takzvanými bokovnicemi a patními návleky, které

rovněž tlumí veškeré vibrace. „Při opravě povrchu komunikací byly přednostně použity kamenné materiály, vytěžené z původní úpravy zejména v okolí kostela svatého Mořice,“ uvedl olomoucký primátor Mirek Žbánek. Celá rekonstrukce ještě není hotová, dohodnutý termín dokončení je 21. prosince. Náklady dosahují zhruba 86,7 miliónů korun, město získalo dotaci ve výši přibližně 24 miliónů. **Rekonstrukce mostu přes Mlýnský potok** Druhou významnou stavbou na této trase byla kompletní rekonstrukce mostu M7 přes Mlýnský potok v ulici 1. máje. Oprava za-

OLOMOUCKO

Tramvaje se vrací na svou původní trasu v historickém centru Olomouce. Foto: Blanka Martinovská

čala v květnu a kolaudace dokončené stavby se odehrála 3. prosince. Tato důležitá oprava stála 27 miliónů korun a město ji uhradilo kompletně ze svého rozpočtu. Tramvaje budou nyní jezdit od náměstí

Národních hrdinů po Žižkově náměstí. Za touto dočasnou konečnou zastávkou je připravena kolejová úvrať, kde tramvajová souprava přejezdí na opačnou kolej a bude pokračovat zpět do centra. (red)

(NE)ZAPOMENUTÉ PŘÍBĚHY Olomouckého kraje

Životní osudy jsou různé. Zapisujeme do nich bolest, radost, optimismus, víru v lásku i sám život. Když se pak ve stáří ohlédneme za tím, co jsme prožili, mnohdy se chceme o zkušenosti a náš životní příběh podělit. Byla by škoda seniory nevyslechnout. Proto Olomoucký

kraj oslovil studenty Univerzity Palackého v Olomouci, kteří se vydali za uživateli sociálních služeb, strávili s nimi čas a jejich vyprávění pro vás sepsali. A tak vám i v listopadovém vydání Krajánku přinášíme další díl seriálu (Ne)zapomenuté příběhy.

Láska, kterou spojilo divadlo a hudba

Můj příběh začíná u rodičů v prvoválečné Praze. Otec se na následky zranění dostal do Prahy, kde se seznámil s matkou a společně se jim narodili dcera Jiřina a syn Josef – já.

Již od dětství jsem měl rád divadlo a hudbu. Hrál jsem loutkové divadlo i představení pro dospělé. Studoval jsem gymnázium v Litovli, po gymnáziu jsem se dostal na vysokou školu do Olomouce, kde jsem studoval bohemistiku (český a ruský jazyk). Chtěl jsem také pokračovat ve studiu hudby, a to na pražské vysoké škole, avšak doba a politický režim mi to neumožnily. V 50. letech jsem nedostal povolení k dalšímu studiu mé vysněné hudby.

Po neumožnění studia na další vysoké škole jsem byl nucen odejít do pohraničí, a to až do Kadaně, kde mi přidělili práci. Pracoval jsem jako středoškolský učitel na průmyslové škole. Do Kadaně jsem přišel se svou manželkou Liduškou. Lidé v Kadani nebyli moc dobří, avšak člověk si zvykne. Přátel se stejnými názory jsme tam měli velmi málo, jenom asi tři. Nicméně i přes to jsme zde strávili 7 let života a to až do chvíle, než přišla Liduška zpráva, že její otec zemřel a její nemocná maminka tak žije v domě sama. Rozhodli jsme se tedy přestěhovat do Sušic u Přerova ke tchýni. Tak jsem se v Přerově na gymnáziu mohl opět vrátit k oboru, který jsem vystudoval. Začal jsem učit na místní škole češtinu a ruštinu. Společně s Liduškou jsme založili dramatický kroužek pro žáky. Nacvičili jsme mnoho her, Liduška dělala to nejdůležitější, měla na starost věci divadelní – přípravu studentů a já technické věci a hudební přípravu. Hráli jsme mnoho her a s jednou hrou od Čechova jsme se dostali až do celostátního kola divadelní soutěže, kde jsme sice nevyhráli, ale už to, dostat se tam, byl pro nás obrovský úspěch. Tehdejší

režim po nás vyžadoval hrát víc ruských autorů, proto jsme po roce 1968 začali hrát hru Andělé od autora B. Vasilijeve. Nejprve jsme tuto hru hráli v místní sokolovně a měli jsme obavy, že na takovou hru nepřijdou lidi. Avšak byli jsme mile překvapeni. Lidem se to líbilo a tleskali.

Po smrti manželky Lidušky jsem žil dalších 10 let s Maruškou, se kterou jsem se poznal v divadle v hledišti. S tou jsme se přestěhovali do Tovačova, kde jsem začal působit na Gymnáziu Jakuba Škody v Přerově. Učil jsem zde i dramatickou přípravu. Vzpomínám si na mnoho jmen svých žáků a i někteří žáci na mě, což dosvědčuje například kniha s věnováním od bývalé studentky, kterou mám vystavenou mezi svými cennostmi. Učil jsem zde až do odchodu do penze. Škola mě využívala i následně jako penzistu a to pro suplování a učení žáků na zkrácený úvazek.

Další má silná záliba byla filatelistika. Měl jsem nespočet poštovních známek. Po roce 2000 jsem sbírku ponechal v Sušicích a zde v domově jsem si nechal jen pár kousků.

Zpracováno na základě rozhovoru pana Josefa Veselého, který vedli Alžběta Oulehlová a Štěpán Doležel, studenti Katedry křesťanské sociální práce Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci pod odborným vedením Zlatice Dorkové v rámci projektu (Ne)zapomenuté příběhy Olomouckého kraje.

OKÉNKO STAROSTY

Obec Rapotín

Rapotín se rozkládá v dolním Podesní na pravém břehu řeky Desné. Rozloha katastrálního území je 1 403,62 ha, leží v nadmořské výšce 345 m n.m. Katastrální území obce od severu k jihu v souladu s tokem Desná má délku cca 6 km a jeho průměrná šířka je 2,5 km. Západním směrem se terén zvedá a Bukovým kopcem dosahuje výšky až 641 m n.m.

Bohuslav Hudec

Rapotín je obec ležící v malebném údolí řeky Desné, nachází se v těsné blízkosti Šumperka. Historie obce sahá nejméně do 13. století, kdy tuto oblast osídlovali němečtí kolonisté. Po svém někdejším zakladateli se kdysi nazývala Reypotendorf, tedy Rejpotova ves, a teprve posléze vznikl z tohoto jména postupným počestvováním současný název. Obec byla ve vlastnictví řady šlechtických rodů. Mezi nejznámější patřil Jan Starší ze Žerotína a od roku 1802 pak vlastnili obec Lichtenštejnové, majitelé velkolesinského panství.

Za panování Žerotínů v letech 1620-1621 došlo k neúspěšnému povstání sedláků proti vrchnosti. Vzpouza skončila popravou tří vůdců povstání. Ve druhé polovině 17. století obec zasáhly čarodějnické procesy, které probíhaly na velkolesinském panství. Inkvizitor Boblik nechal upálit mimo jiné také sedm žen z Rapotína. Tuto událost připomínají boží muka z roku 1678. Rapotín se nevyhnula ani morová epidemie, která postihla obec v roce 1714.

Světový věhlas obci zajistily místní sklárny zakoupené v 19. století Josefem Schreiberem od Lichtenštejnů. Z malé sklářské hutě vyrostl rozsáhlý sklářský podnik světové úrovně. Příběh rapotínských sklářů bude od následujícího roku podrobně popisovat expozice nového muzea v areálu rapotínských skláren a je také velmi pěkně popsán v knize s názvem „Rapotínská sklárna“ od roku 1829 až po smutný konec v roce 2009, jejímž autorem je „Osobnost obce Rapotín“ - pan František Kašík.

V obci Rapotín byly novodobé dějiny zahájeny poválečným odsunem Němců. Rapotín poté osídlili Češi, kteří byli nuceni po Mnichovu 1938 odejít. Další vlnu osídlenců tvořily rodiny ze Šumperska, ze Zábřežska, z Přerovska a Brněnska. Do Rapotína se přistěhovalo i 31 repatriantů z Volyně, zejména vojáků naší východní armády, poté v roce 1947 přibýlo dalších volyňských remigrantů. Jejich potomci zde žijí doposud a podílejí se na společenském dění v obci.

Dominantou obce je kulturní památka - kostel Nanebevzetí Panny Marie. Jedná se o novogotickou stavbu z roku 1874, která zejména díky obci Rapotín prochází náročnou rekonstrukcí. Při procházce historickou částí obce si můžete prohlédnout několik zajímavých památek, např. kaple sv. archanděla Michaela, která byla postavena v roce 1720 na ochranu proti morovým epidemiím, ale pokud se chcete v obci Rapotín dozvědět ještě více, vydejte se severním směrem za její okraj, kde se coby výspa Hanušovické vrchoviny zdvihá Bukový kopeček. Po jeho svazích vás provede naučná stezka Bukovka. Téma této stezky jsou zejména místní historie, příroda a pověsti. Svůj výlet můžete ukončit výstupem na dřevěnou rozhlednu se stejnojmenným názvem Bukovka. Z rozhledny je krásný výhled na celé panorama Jeseníků.

Obec Rapotín má velmi bohatý spolkový život. Působí zde celkem 16 zájmových spolků, pestrý společenský, kulturní a sportovní život v Rapotíně sehrává nezastupitelnou roli. Obec reprezentuje fotbalový klub TJ Jiskra, dále zde funguje SDH Rapotín, pro sportovní nadšence je připraven sportovní areál s multifunkčním hřištěm. K dispozici je také workoutové hřiště a venkovní fitness.

Obec má rozvinutou síť cyklostezek a cyklotras, které umožní se pohodlně a bezpečně pohybovat po obci a blízkém okolí.

Na závěr vás srdečně zvou do Rapotína. Naše obec nabízí mnoho zajímavostí, které ani nemohly být všechny zmíněny a stojí za zhlédnutí jak z blízka, tak z ptáčích perspektiv, kterou nabízí pohled z dřevěné rozhledny Bukovky. Až budete stoupat k rozhledně, dejte si pozor na malé mužíčky – takzvané naskakovače, kteří tu prý, podle legendy, skáčou procházejícím na záda a ztěžují jim cestu.

Bohuslav Hudec, starosta

JÓRA A BOŽKA

Jôra a Božka ôvádijó: Božčênê vánoce

„Tož japak to letos ôdělámê?“ povidá najedno Božka ô televize. „Co mēšlīš, miláčkô?“ já na to. Je mně hned poděžřely, děž najedno Božka ô Ordinačkê promlôvi. Sô starostlêvé a mám o ňô obavê. Ešlêpak jô neco netrâpi? „Nô mlovim o vânocich. Letos se ô nás asi sendô všeci mladi ê s děčkama, tož ôvažôjô, kde se všeci vĕspijô, děž jich tof bôde toli. A čêm je takê ôctim. Mĕšlim letos bôdô mosêt napict vic než indová...“ „Tê, Božka, mēšlīš, že je to nôtny?“ ptâm se potichô, abê si nemēšlêla, že mám hôbô naprič. „Jenom si spomeň na loňsky svâtkê. Napeklas còkroviho tajak děcky - čtrnástero - a stĕně tĕ zbĕlo do novyho rokô. Já bĕch řekl nepřehâně to. Viš, že mladá to děčkâm moc nedovolil, já mám takê zvĕšenê còkr, tož abĕsmĕ z teho eštĕ nemĕlĕ problémĕ. Normâlnĕ napeč tajak vlôni a je...“ „Dĕž mnĕ to nedâ. Dĕž ôvâžim, že letos přĕjede ê zetâk s psĕkem, tož mĕšlim ôdĕlâm o dva drôhĕ vic.“ „Nô - jak chceš“, řikâm a vic to neřešim. Je to zbĕtečny neco Božce vĕmlôvat. Stĕně si to ôdĕlâ po svym. „Nô a vĕspijô se holt na zemi. Šak spacâkĕ a madracĕkĕ nejaky mámĕ.“ A jôž je to tof. Božka vâlî, vĕkrajôje, pečĕ, plni marmelâdô a krémama a obâlôje v kokosô a còkroviho přĕbĕvâ a přĕbĕvâ. A skôtečnĕ, pár dni před Štĕdrĕm dnĕm mámĕ na chodbĕ tĕř

krabice plny všelĕjakĕch krásnĕch còkrverku. Mosim ôznat, Božka to ômi a všecĕo je hroznĕ dobry. Dô a jednô tô krabicô otevĕřô, že vĕžkôšim, jak moc dobry to je. „Tĕ, jed' od teho! To nevĕdržiš do svâtku? Podivĕ se na sebe z dâlkĕ, dĕt přĕs pôpek nevîdiš, po čĕm chodiš!“ Prašti mĕ po rôce a já poslôšnĕ zavîrâm škatôlô a dô si pôstit televizô a otevĕrit pivo. Nô a jôž je tô ten dlôho očkĕvâvanĕ Štĕdrĕ deň. Nô ja, sakra, ale podlivâ tradice je od râna pust. Jak toto mám přĕžĕt? Stĕně potajmô chodim a ôzobâvâm, abê to ta moja neslĕšĕla a nevîdĕla. A pak přĕjelĕ mladi. Všôde cvrkot, řĕv dĕtiček, bĕhâni, hópâni, kĕřkô, štĕkâni (teho psĕka takê vzalĕ) a vubec kalamita. Večir strômeček, dârkĕ, radovâni. „Berte si teho còkrovi!“ Božka pobizi hostĕ. Marnĕ. „Dĕf mĕ smĕ přĕtâpli teho kapra se salâtem, kdepak eštĕ còkrovi!“ A tak je ta Božčĕna snaha a práca odsôzenâ k čekâňô na horšî časĕ. Přĕs cely svâtkĕ se teho skoro nikdo netkne, protože sô všeci plni inĕch vĕci. A tak v lednô Božka ôklôzi nesnĕženy còkrovi do krabicĕk a dâvâ to na mrazâk. Šak se bôde hodit na Velkonocĕ. Nô a já bech drôhĕ tĕdeň v novym rokô tak rád hrâbl po nečĕm sladkym - ale nĕni. Je skovany. A jak děcky slĕšim furt to samy: „To nevĕdržiš do Velkonoc?“ Ach ja... Jôra

Vedení Olomouckého kraje vám přeje pohodové Vánoce

Vánoce jsou nejkrásnější svátky roku. Odkládáme telefony, zpomalujeme a čas chceme trávit v kruhu našich nejbližších, se kterými nám je dobře. K dobré náladě nám pomáhá i dobré jídlo a pití. Zeptali jsme se proto i nového vedení Olomouckého kraje, jak bude trávit letošní svátky. Někteří radní přidali také recept na jejich tradiční a rodinnou vánoční dobrotu.

Otázka je: Jak trávíte svátky, máte nějaký oblíbený nebo rodinný recept?

Ing. Josef Suchánek

hejtman Olomouckého kraje

Vánoce trávím samozřejmě s rodinou. Zdobení stromečku mají na starost děti, pouštíme si pohádky a koledy, pálíme františka. Přípravu štědrovečerního menu mám na starost já sám a беру to jako jednu ze svých nejmilejších vánočních „povinností“. U polévky jsem se po letech různého experimentování ustálil na kombinaci rybiho a zeleninového vývaru s rozmixovaným vařeným hrachem, kolečky kofenové zeleniny a kousky vařeného kapra, jiker a mlíčí. Dále je to klasický kapr a bramborový salát. Pokud mám čas a prostor, nakládám do nálevu rybí karbanátky. Příprava celého vánočního menu mně trvá dva dny. Přeji všem hezké vánoční svátky v kruhu svých blízkých.

Mgr. Ivo Slavotínek

1. náměstek hejtmána

Vánoce trávím v kruhu rodinném, s lidmi, které mám rád. Dobré jídlo k těmto svátkům patří, ale abych byl upřímný, já kuchař nejsem. Jediný můj příspěvek ke gastronomické části Vánoc naší rodiny je příprava kanapek se třemi druhy ryb – solenou treskou, tresčími játry a kousky zavináče. Příprava je velmi jednoduchá: opeču plátky bagetky, pod tresčí játra a plátky solené tresky dám máslo, pod zavináče bramborový salát. Dozdobím lístky petržele, plátkem citronu, případně trochou majonézy. Každý rok se na tuto drobnou práci i konzumaci těším a letos tomu není jinak. Přeji hezké a pohodové svátky a pevné zdraví i vám.

Mgr. Dalibor Horák

2. náměstek hejtmána

Vánoční svátky trávím v klidu, s nejbližší rodinou na chalupě v podhůří Jeseníků. Mimo tradiční rituály, jako je zdobení stromečku nebo příprava svátečních jídel, rádi chodíme do kravína, kde v této době krásy přivádějí na svět telátka a atmosféra je jako v betlémských jesličkách. U večere posloucháme Rybovu Českou mši vánoční a závěr večera patří televizní pohádce. Nejsem velkým citem vánočního cukroví a vánoček, ale mám slabost pro bramborový salát, do kterého přidávám jablka a sardelovou pastu.

Michal Zácha

náměstek hejtmána

Vánoce jsou pro mě ty nejdůležitější svátky celého roku. Je to vlastně jediné období, kdy opravdu „vypnu“, odložím všechny pracovní starosti a věnuji se naplno rodině. Na své blízké nemám obvykle tolik času, kolik bych si přál, a proto se jim snažím vše aspoň touto formou vynahrádit. S Vánoceci nemám spojenou žádnou konkrétní specialitu nebo pokrm, ale mám rád sváteční atmosféru, kterou si mohu užívat s partnerkou a se svými syny. Přeji všem občanům našeho kraje, aby si i v této nelehké době užili Vánoce ve zdraví a klidu. Věřím, že rok příští již bude v příznivější atmosféře.

Ing. Jan Šafařík, MBA

náměstek hejtmána

Svátky budu trávit s rodinou a prarodiči na chalupě v Jeseníkách, kde to mám moc rád. Po prodělaném covidu nejsme pro naše okolí nebezpeční, takže si dlouhodobější odloučení s širší rodinou o svátcích vynahrádíme. Přidávám recept na naše oblíbené kokosky: Budeme potřebovat 3 bílky, 210g jemného krupicového cukru, 100g strouhaného kokosu a lžičku jahodové marmelády. Z bílků ušleháme sníh, po částech přidáme cukr, vše vložíme do horké vodní lázně a šleháme. Krém z vodní lázně vyjmeme, šleháme, až vychladne, pak zapracujeme kokos, marmeládu a lžičkou klademe malé hromádky na pečicí papír položený na plechu. Pečeme v mírně rozehřáté troubě (150 °C).

Ing. Zdeňka Dvořáková Kocourková

uvolněná členka rady

Advent je pro mě, stejně jako pro většinu žen, časem příprav, úklidu a pečení voňavého cukroví. Každoročně se snažím upéct manželovi kávové mocca, jaké uměla jeho babička. Recept po babičce vlastním, ale upéct toto lahodné cukroví tak, jak ho uměla ona, se mi nedaří. Ochutnávání mocca všech možných receptur se tak v naší rodině stalo oblíbeným vánočním folklórem. Svátky vánoční jsou u nás doma časem odpočinku a rodinných setkání. O Vánocích si s oblibou užívám barevných svítek na stromečku, tepla krbu a plápolajících svíček.

Ing. et Ing. Martin Šmída

uvolněný člen rady

Dříve pro mě Vánoce znamenaly především předvánoční shon a stres. Ale mám ženu, která je miluje a po jejím boku jsem si i já našel způsoby, jak tento čas proměnit na skutečné svátky klidu, rodiny a rozjímání. Velkou zásluhu na tom mají i naše děti. Když člověk vidí, jak se upřímně těší, tak vás to jednoduše strhne. S širší rodinou jsme udělali dohodu, že se nebudeme předhánět v drahých dárkách, je pro nás důležitější se sejit a popovídat si. Společně pečeme a zdobíme perníčky, sestavujeme betlém, krájíme jablko, zpíváme koledy a sledujeme pohádky. Myslím, že se nám daří naší další generaci předat povědomí o tradicích a rituálech a všechno si to užít bez větších stresů. Vánoce mám už rád.

RNDr. Aleš Jakubec, Ph.D.

uvolněný člen rady

Vánoční svátky trávím s rodinou na chalupě. Všechno se točí hlavně kolem naší šestileté dcerky, nechybí proto spousta svítek, pohádek, dobrot a koled. Krájíme jablka, házíme botou a ovocem zdobíme i stromek v lese pro zvěř. Na oběd máme kubu a na večeri smaženého kapra. Pro mě je však základem rybí polévka se spoustou jiker a mlíčí. Na tyto Vánoce se obzvlášť těšíme, protože budou první pro naši mladší dceru. Přeji vám všem krásné prožití svátků a spokojenost v roce 2021.

Ing. Milada Sokolová

uvolněná členka zastupitelstva

Vánoce nejraději trávím doma s rodinou, u pohádek, s cukrovím, domácím uzeným a chlebičkami. O Štědrém dni kombinujeme recepty, které známe s manželem od našich rodičů. Na oběd například vaříme kromě zelňáčky, což bylo zvykem u mě doma, i kubu, což je pokrm, který se tradičně připravoval v rodině mého manžela. Recept na kubu je jednoduchý. Večer před Štědrým dnem namočíme sušené houby, ty pak s cibulkou podusíme na sádle a smícháme s do měkka uvařenými krupkami. Vše okořeníme a doplníme prolisovaným česnekem. Pečeme asi půl hodiny na plechu v troubě. Je to jednoduché, ale velmi dobré postní jídlo.

Ing. Radim Sršeň, Ph.D.

neuvolněný člen rady

Vánoční svátky mám již od dětství spojeny s úžasnou atmosférou, rodinnou pohodou a aktivním muzicírováním. V dětství bylo vyvrcholením nadšené očekávání a bušení srdce při příchodu Ježíška, které si nyní vychutnáváme u našeho malého synka. Od začátku adventu přichází také řada koncertů ve vymrzlých kostelích, které korunuje vyhrávání koled s kamarády v předvečer Štědrého dne a troubení půlnoční mše z kůru zábrzežského kostela. Cukroví mám nejraději takové, které voní po udrné a praseti, vždyť u nás v Dolních Studénkách každoročně mezi Vánoceci dokonce rostou jitrnice na stromech! Nepohrdnu však ani vanilkovým rohlíčkem, věnečkem či rumovou koulí.

Bc. Jan Žůrek

neuvolněný člen rady

Vánoce trávíme v rodinném kruhu, ovšem letos si návštěvy prarodičů okořeníme koronavirovým testem. Kapr se u našich dětí neujal, a tak jsme sváteční tabuli obměnili lososem. Co u nás ale nesmí nikdy chybět, je kniha jako dárek. V některých zemích patřila knihkupectví k základním obchodům, které zůstaly i v době karantény otevřené. Náš stát se však k literatuře takto vstřícně nezachoval, a proto je pomoc knižnímu trhu také na vás. Takže to, že je kniha tím nejlepším dárkem, letos platí dvojnásobně. Tma v zimě přichází brzy a není nad to schovat se pod deku a pustit se do některé z knižních lahůdek. Hezké svátky přeji vám všem.

MUDr. Ivo Mareš

neuvolněný člen rady

Štědrý den trávím v rodinném kruhu a užívám si atmosféru tohoto svátečního dne. Společně zdobíme stromeček, připravujeme sváteční večeri a chystáme dárky. Večeríme tradičně polévku, kuřecí řízeky a bramborový salát. Přípravu jídla nechávám na manželce a dcerách, na mně zůstává přípitek. Zbytek svátků, 25. a 26. prosince, sloužím na záchraně.

Univerzitní dobrovolníci rozdávají radost i v době pandemie

Už pátým rokem pomáhá projekt Vánoce pro všechny příjemnit svátky lidem, kteří je nemohou trávit tak, jak by chtěli – seniorům v Léčebnách dlouhodobě nemocných. Dobročinná iniciativa studentů Univerzity Palackého v Olomouci se od prvotní skromné myšlenky rozrostla do velké vánoční nadílky. „Náš projekt začal při patnácti seniorech ve Vojenské nemocnici Olomouc. Dnes je naše portfolio obohaceno o několik zařízení a dárky rozdáváme i dětem z centra JAN (Jdeme autistům naproti),“ uvedla Nela Melicharová, zakladatelka projektu. Za celou dobu trvání projektu dobrovolníci odevzdali více než 600 dárků. Letos se za dodržení přísných hygienických podmínek projektu účastní LDN Moravský Beroun, Dům pokojného stáří v Bohuslavicích i Vojenská nemocnice v Olomouci. Pro děti

Projekt Vánoce pro všechny zpřijemňuje svátky seniorům, kteří je nemohou trávit tak, jak by chtěli. Ilustrační foto: archiv projektu

z organizace JAN se pak nachystalo pestré předvánoční setkání. „Největší radost obdarovaným však přináší samotný zájem dobrovolníků a jejich čas. Děkuje všem

zařízením, Univerzitě Palackého a dobrovolníkům, kteří každoročně investují své síly do našeho projektu. Tento rok odevzdáme dárky za přísných hygienických podmínek

v týdnu před Vánocemi,“ doplnila Nela Melicharová. Ti, kteří by se chtěli o projektu dozvědět víc, najdou informace na jeho webových stránkách www.vanocevsem.cz (red)

Mladé hasičky nafotily kalendář

Originální způsob, jak si vydělat peníze na repasi hasičské mašiny, zvolily dorostenky SDH Klopotovice. Nafotily pozitivně laděný kalendář pro rok 2021. „Fotograf Karel Švéda holky v létě nafotil při všech hasičských i nehasičských disciplínách. Fotilo se na hřišti v Klopotovicích a na stanici HZS v Olomouci. Plány prodeje kalendáře, jak nástěnného, tak stolního byly velké, měl se nabízet na výročních valných hromadách sborů, na okresních setkání

či na setkání hasičů na hoře Říp. Bohužel ze všech akcí sešlo, tak jej alespoň nabížíme přes sociální sítě,“ uvedla za SDH Klopotovice Marcela Vystřčilová. Ten, kdo by měl zájem, může si objednat stolní kalendář za 160 korun a nástěnný ve formátu A3 za 190 korun. „Pro někoho to může být dobrý vánoční dárek, který můžeme zaslat kamkoliv poštou,“ doplnila Marcela Vystřčilová.

Kalendáře lze objednat na www.hasicky2021.webnode.cz (red)

Hasičky nafotily pozitivně laděný kalendář pro rok 2021. Foto: archiv SDH Klopotovice

Tříkrálová koleda zazní online i v terénu

S plným nasazením a elánem se pracovníci a dobrovolníci Charity Olomouc pustili do příprav jedné z největších dobrovolnických sbírek v České republice, která se letos poprvé uskuteční za zvláštních podmínek. Z důvodu koronavirové pandemie připravuje Charita kromě tradiční tříkrálové koledy v rouškách i její virtuální podobu. Zdraví příznivců i koledníků je pro Charitu na prvním místě. Hlavním mottem Tříkrálové sbírky 2021 se

v olomouckém děkanátu stalo poselství: Vzhledni, jdi za hvězdou, jdi za nadějí... „Momentálně se nám rýsují dvě varianty koledy. Klasické koledování dům od domu, samozřejmě s dodržением aktuálních hygienických opatření. Myslíme na zdraví a bezpečí všech. Další variantou je online možnost darování, konkrétní podoba je v procesu příprav,“ sdělila Veronika Velčovská s tím, že koleda by se měla uskutečnit v klasickém termínu 1. až 14. ledna 2021. (red)

Sociálním službám pomáhali studenti i armáda. Situace se zlepšuje

Snad nejvíce zasáhla druhá vlna onemocnění Covid-19 sociální služby. Díky obětavému nasazení jejich pracovníků a posil ze strany armády i studentů škol se situaci podařilo zvládnout. Počty nakažených aktuálně klesají. „Velkou zkouškou prošel Domov Paprsek v Olšanech a Domov seniorů

v Hranicích, kde covid-19 udeřil nejsilněji. Děkuji všem pracovníkům sociálních služeb, kteří svojí prací v době epidemie přispěli k tomu, že se situaci podařilo zvládnout,“ uvedl Ivo Slavotínek, náměstek hejtmána Olomouckého kraje pro sociální služby. Nejenom zaměstnancům domovů pro senio-

ry pomáhali na několika místech kraje příslušníci armády a také studenti středních škol. „Ke konci listopadu bylo povoláno 140 studentů sociálních oborů, a to jak ze středních, tak vyšších odborných škol a vysokých škol,“ upřesnila Irena Sonntagová, vedoucí sociálního odboru krajského úřadu.

Jako efektivní opatření se ukázalo zavedení povinného testování pracovníků v sociálních službách i samotných klientů. Aktuální výsledky naznačují, že nejhorší mají sociální služby za sebou - pozitivně vyšel test na covid-19 u jednoho a půl procenta zaměstnanců a u dvou a půl procenta seniorů. (red)

Hranický Montík nabízí vzdělání i radost

Klub pro rodiče s dětmi Montík funguje v Hranicích už šestým rokem. Po loňských potížích s hledáním nového působiště bylo jeho znovuobnovení s nadšením odstartováno v lednu 2020 v suterénu Kunzovy vily na Třídě 1. máje. Hlavní náplň interaktivních programů v Montíku zůstává nadále stejná: co nejvšestrannější rozvoj dětí ve věku 1 až 3 roky včetně podpory jemné i hrubé motoriky, hudebního cítění, praktických dovedností, stejně jako radostné a smysluplné trávení času dětí společně s jejich rodiči. V posledním řadě je to

také příležitost k setkávání rodičů, výměně zkušeností, vzájemné podpoře a sdílení radostí i starostí. „V letošním roce bylo v plánu také rozšíření nabídky seminářů a přednášek pro rodiče, což se však vzhledem k současné situaci s koronavirem zatím nepodařilo uskutečnit. Snad bude následující období v tomto ohledu příznivější,“ uvedla za klub Ludmila Marečková. Doplnila, že i přes komplikovaný průběh roku se nakonec podařilo zorganizovat několik akcí pro veřejnost. Klub pro rodiče s dětmi Montík byl letos již třetím rokem finančně podpořen Olomouckým krajem. (red)

Klub Montík nabízí co nejvšestrannější rozvoj dětí ve věku asi 1 až 3 roky. Foto: archiv Klubu pro rodiče s dětmi Montík

Městská knihovna v Šumperku má ocenění

Stříbrnou příčkou v soutěži o nejlepší Městskou knihovnu roku 2020 se může pochlubit Městská knihovna T. G. Masaryka Šumperk. Za ním skončila Knihovna Václava Čtvrta v Jičíně, prvenství pak získala Masarykova veřejná knihovna Vsetín.

Městská knihovna T. G. Masaryka Šumperk zahájila 1. září 2018 činnost v nových prostorách – rekonstruované budovy první české školy v Šumperku – tzv. Masarykovy školy a od tohoto data se také změnil její název. Již před přestěhováním, v době, kdy zápasila s nedostatkem prostor, byla důležitou součástí kulturní-

ho dění ve městě. V nových prostorách získala výborné podmínky pro rozšíření knihovnických služeb, ale zejména pro rozvoj komunitních aktivit. Před knihovnou je zasazen strom Olgy Havlové a instalována lavička Václava Havla. Knihovna pořádá výstavy a besedy, vzdělávací pořady a zaujala i cyklem hudebně-divadelních setkání pro rodiče s dětmi. Soutěž o nejlepší městskou knihovnu roku vyhlásil již pojednání Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP). Soutěž chce ocenit nejlepší knihovny, které provozují či zřizují města a motivovat je k rozšíření a zkvalitnění služeb. (red)

KŘÍŽOVKA O CENY

S prvním sněhem vyrazili do Jeseníků nadšení běžkaři. Nejvyšší moravské hory jim nabízí více než (tajenka) běžeckých tras. Řešení křížovky posílejte do 7. ledna na e-mailovou adresu krizovky@olkraj.cz.

POMŮCKA: ADI, ATALA, ENIODA, SEMIT, SCHARF	ŠLÉPĚJ	FILTR	MALÁ ANITA	ZN. PAKISTÁNU	SKLÁTITI	CHATRČE	ARMIA KRAJOWA	ANGLICKY KRYSY	OBEČ U TRUTNOVA	ČESKÝ ARCHITEKT	NORSKÉ SIDLO	LÉK PODPORUJÍCÍ POTENCI	OZNAČENÍ LETADEL SYRIE	VELKÉ DVERĚ	ZANIKNOU	KMEN V ZAIRE	DOBA OD RÁNA DO VEČERA	
PEREJ				ČESKÝ KERAMIK					HROBY					ZPĚT				
BOJOVÉ PÁSOVÉ VOZIDLO				KAKAOVÝ PRÁŠEK OBRAZ Z RŮZNÝCH VYSTRÍŽKŮ					KDO SE ZABÝVÁ ETIKOU OSLI HÝKÁNÍ					ANGL. HRABĚ NÁZEV HLÁSKY K				
PRIMÁTI				KOCOUR (NÁREČNĚ) UZKE SRÁZNÉ ÚDOLÍ			1. ČÁST TAJENKY						HORNICKÁ SVÍTLNA NĚM. NOVÝ					
HĹIDKY						KRÁPNÍKY										ČENICH	PLANETKA	
I KDYŽ										SOLMI-ZAČNÍ SLABIKA				DOMÁCKY ANNA CETKA				
ŘÍMSKY 1551	TRNOVNÍK PŘÍSTROJ K URČOVÁNÍ HUSTOTY									ZÁMEZÍ VE FOTBALE				ANGL. VEN ELEKTRONKA S 9 ELEKTRODAMI				
ALŠOVY INICIÁLY		NEPRAVDY SELHAT									NEJVYŠŠÍ KARTA		REVMA-TISMUS (DR.) MOJI					
OPOVÁŽLIVĚ					PRODEJNÍ STŮL	STUPEŇ CITLIVOSTI FILMU					DĚRAVÝ SYR							
LEKNUTÍ				DĚTSKÝ POZDRAV PUČÁLKO-VIC ŽIRAFA						ZASÍVATI					MODEL FORDU DESKA K PRANÍ PRÁDLA			
POMOCNÍK HERKULA					ZÁVODNÍ LCD PRO JEDNOHO VESLAŘE			PŘÍVĚS	ATOM	INIC. MUNZARA	PŘED-LOŽKA TÁBOR		VODIČ ELEKTRINY DOMÁCKY RŮŽENA			ANGL. CESTA	SNĚŽNÝ MUŽ	
	TROUBA						RODINNÝ DOMEK UMÍNĚNÝ ZÁPOR					RADIOLO-KÁTORY ANGL. ČERVENÝ						
BOJ																		
ARAB						2. ČÁST TAJENKY ZN. VOLTAM-PERMETRU											ROSTLINA S DUŽNATÝMI LISTY OZN. LET. ETIOPIE	
NASY-CENÝ UHLOVO-DÍK				VINNÝ						SLOVEN-SKY MŘÍŽE						DRUH KOMU-NIKACE NA INTERNETU		
NÁČRT				BOUŘLIVÁ CITOVA REAKCE						KLESAT						INDONĚS. OSTROV		

TAJENKA Z MINULÉHO ČÍSLA: SLOŽIT SLIB ZASTUPITELE. DÁREK ZÍSKÁVAJÍ VYLOSOVANÍ VÝHERCI: KLÁRA KOPECKÁ/OLOMOUC, JITKA MESIARKINOVÁ/ŠUMPERK, LUDMILA ZOURKOVÁ/SLATNICE

SUDOKU

LEHKÉ

STŘEDNÍ

TĚŽKÉ

6		9						3
	5	8	9	3		6		7
		7	8	2			9	
9	3		7	6	2			
				5			7	
7	6		1	4		2	3	9
4					5			
5		2	6		1		8	
8	1				3	9	5	2

1			6				8	
					2	3		
	7	5			4			
			9	4		5		
5		2		3			9	
9	4	6	1	2			3	8
				7	9	6	8	4
7			8				5	3
						9		1

						5			9	
7		8					2			
				1	7					
6					3		4	7		
	9						5			
5	7		8		2					
		6		2				1	8	
		7		1						
								6	4	7

KOMIKS

Měsíčník Olomoucký kraj Krajánek, periodický tisk

Vydává Olomoucký kraj ve spolupráci se společností Agriprint s.r.o. a Regionálním vydavatelstvím s.r.o.
 Adresa vydavatele: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc
 IČ: 60609460. Registrováno pod číslem MK ČR E 13609.
 Adresa redakce: Agriprint s.r.o., Wellnerova 7, 779 00 Olomouc
 Distribuce: e-mail: distribuce.krajaneek@regvyd.cz, telefon: 266 311 596
 Odpovědný redaktor: Petr Bašťan, mobil: 608 975 337, e-mail: bastan@agriprint.cz
 Inzerce: Petr Bašťan, mobil: 608 975 337, e-mail: bastan@agriprint.cz
 Číslo 12, ročník 19. Olomoucký kraj Krajánek - periodický tisk Olomouckého kraje. Toto číslo vychází v Praze 16. 12. 2020. Měsíčník je distribuován prostřednictvím České pošty, s.p., do všech schránek v kraji.
 Uzávěrka příspěvků do dalšího čísla měsíčníku je 7. ledna.

„Sociální služba musí přijít za klientem. Až pak případně on za ní,“ říká Ivo Slavotínek

Nové vedení přebírá Olomoucký kraj v situaci dvou paralelních velkých krizí: covidové a finanční. O tom, jak lze vše zvládnout a jaké kroky nejen v této oblasti nové vedení chystá, mluví v rozhovoru Ivo Slavotínek, 1. náměstek hejtmána, zodpovědný za sociální oblast.

■ Olomoucký kraj přebíráte v čase pandemie nového typu koronaviru. Jak situaci krajská zařízení zvládají?

V zařízeních pobytových sociálních služeb je v současné době soustředěna nejrizikovější věková kategorie populace, tedy především seniory. A v případě zavlečení viru může dojít k rychlému šíření s velmi vážnými následky. Proto všechna opatření směřovala především k vytvoření dostatečných bariér proti infiltraci viru SARS-CoV-19. Myslím, že se to nejen krajským, ale všem poskytovatelům daří poměrně dobře, o čemž svědčí zatím velmi nízká pozitivita plynoucí z plošného testování klientů a pracovníků v sociálních službách antigenními testy. Plošné testování, jako projekt ministerstva zdravotnictví, je velmi důležitý počin v boji s covidem, leč přišlo zoufale pozdě, a navíc bylo prováděno chaosem, nepřipraveností a informačním vakuem. Byl tento projekt šel zcela mimo kraje, chtěli jsme poskytovatelům sociálních služeb zajistit informace, ale v podstatě marně. Tak doufáme, že stát alespoň zajistí pokračování projektu plošného testování i po novém roce, abychom vždy včas zachytili nové nákazy.

■ Je situace někde kritická?

Situace byla vážná v asi pěti zařízeních, ale díky součinnosti s armádou, studenty a dobrovolníky se ji poda-

řilo dostat pod kontrolu. Když vezmeme v potaz, že se v Olomouckém kraji bavíme o zhruba sto třiceti poskytovatelích služeb, je zatím situace relativně dobrá. Je to však velmi křehká stabilita a je to především výsledek obrovského nasazení a odvahy pracovníků těchto zařízení, v neposlední řadě také prakticky nepřetržité služby lidí z odboru sociálních věcí krajského úřadu, armády, hygieny, složek integrovaného záchranného systému, tedy hasičů, záchranky a všech nemocnic v našem kraji.

■ Například v Hranicích, kde byla nakažena téměř čtvrtina klientů tamního domova pro seniory, by to bez pomoci armády asi nešlo...

Ještě jednou bych chtěl poděkovat za dosavadní vynikající práci a součinnost se složkami IZS a armády. A speciálně vojáci prokázali, že jsou připraveni bránit naši vlast a její občany nejen proti vnějšímu ohrožení, ale také proti doposud asi nepoznanému riziku zdravotnímu, mikrobiologickému.

Bylo zajímavé slyšet, že klienti sociálních služeb si vojáky velmi oblíbili, takže ani v psychologické rovině nevznikla žádná bariéra.

■ Jsou hmotné zásoby pro zdravotnická ale i sociální zařízení dostatečné? Komu a kam materiál distribuuje?

Po zkušenosti s první vlnou Covidu má nejen kraj, ale

především jednotliví poskytovatelé sociálních služeb, stejně jako zdravotnická zařízení, dostatečné zásoby ochranných pomůcek a desinfekce. Ty samozřejmě především na přelomu října a listopadu rychle mizely, ale stále jsou dobře dostupné na trhu a v tuto chvíli nejsou předražené, jako na jaře. Distribuce má více podob. Někdy si poskytovatelé materiál vyzvedávali na distribučních místech, jindy jej rozváželi hasiči.

■ Jsme už v závěru roku 2020, jak si v oblasti sociální a péče o seniory tedy Olomoucký kraj stojí?

Sociální služby a péče o životní podmínky seniorů se potýkají s dopady jak epidemiologické, tak finanční krize. O té první jsme již hovořili. Pokud jde o to druhé ohrožení, je jasné, že pokud je ekonomika prakticky z větší části vypnuta, nejsou inkasovány tržby a z nich odváděny daně, pak se propadají příjmy nejen státu, ale i ostatním veřejnoprávním korporacím, tedy obcím a krajům. A to znamená dopad na všechny veřejné služby. Já si ovšem velmi vážím značného pochopení kolegů radních pro nezastupitelnost sociálních a zdravotních služeb ve společnosti a věřím, že si všichni uvědomujeme, že provoz služeb, na nichž závisí život a zdraví nejslabších skupin obyvatelstva, nemůže být omezen a ohrožen.

■ Co na vás tedy čeká, až krizový režim pomine?

Čeká na nás řada výzev z oblasti přípravy na stárnutí populace, přípravy na nové potřeby seniorů v oblasti aktivního stáří, bezpečí, dostupnosti terén-

ních služeb. Sociální služby zřizované obcí a krajskou samosprávou čeká deinstytucionalizace, humanizace a přiblížení přirozenému životnímu prostředí potenciálního klienta. Tento proces klientům služeb dlužíme už desítky let. V poslední době se tomuto tématu kraj věnuje například na pilotním projektu Transformace ÚSP Nové Zámky.

■ Zřejmě největším problémem je dlouhodobě kapacita zařízení domovů pro seniory. Čekají lhůty jsou letité...

Z části to tak je, další kapacitu těchto zařízení budeme potřebovat. Nicméně žijeme ve 21. století a s ním se konečně dostává ke slovu humanizace kdysi poněkud obávaného prostředí ústavní péče. Upřímně, kdo z nás by chtěl strávit závěr života v úplně cizím prostředí, vytržen ze svého celoživotního přirozeného prostředí, navíc často s úplně cizími lidmi v jednom pokoji? Já myslím, že prakticky nikdo. Celou porevoluční éru výrazně roste segment terénní, domácí péče, který by měl být páteří sociálních služeb. Dál by měl pokračovat růst ambulantních, stacionárních služeb (pobyt klienta v zařízení přes den, přes noc doma) a dál bychom měli humanizovat a atomizovat velké pobytové služby do více menších zařízení, která budou mnohem blíže potenciálnímu klientovi. Myslím, že pro obce od třech tisíc obyvatel by mělo být přirozené nabídnout seniorům malou pobytovou službu typu domov pro seniory nebo například svazek obcí by mohl provozovat v bývalé střediskové obci takový svazkový malokapacitní domov. To proto, aby platilo, že v ideálním případě sociální služba přijde za mnou domů. Když už to není objektivně možné, tak si za ní dojdou přes den a když ani to už nejde a musím se stěhovat ze svého, často rodného domu, tak ať se nejlépe nemusím stěhovat ze své rodné obce.

■ Na co se chcete v příštím roce zaměřit, plánujete změny nebo novinky?

Velkou výzvou je dobře se připravit na čerpání evropských strukturálních fondů, především z příštího programového období 2021-2027, kde budeme moci realizovat projekty deinstytucionalizace velkých pobytových služeb, ale také dál výrazně zmodernizovat

Mgr. Ivo Slavotínek
1. náměstek hejtmána

Narodil se v roce 1976, pochází z Prostějova, po absolvování tamního Gymnázia Jiřího Wolkerova studoval na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. V září 1998 se stal ředitelem nově zřízeného Domu pokojného stáří sv. Anny ve Velké Bystřici na Olomoucku a o něco později se do Velké Bystřice i přestěhoval. Ředitelem tohoto sociálního zařízení byl do listopadu 2006, kdy se stal místostarostou města Velká Bystřice, kterým je až do současnosti. Je ženatý, má dceru.

materiálně-technický standard stávajících služeb. Rád bych se také věnoval zintenzivnění práce na stárnutí. A zahájení práce na ní plynoucích nových službách, jako například oblast tísňové péče, dobrovolnické pomoci seniorům s novými výzvami postmoderní společnosti (jako je třeba projekt hodinový vnuk), ale třeba také rozvoji domácí paliativní péče, která spadá pod gesci zdravotnictví, ale svým charakterem má velmi blízko sociální terénní službě. Obrovským, i když nijak inovativním úkolem, bude udržet finanční záze-
m, zajištění provozu etablovaných sociálních služeb alespoň na současné úrovni, což v situaci bezprecedentního, historického propadu příjmů veřejných rozpočtů bude opravdu velmi náročný úkol.

■ Jsme v předvánočním čase, kdy jsou k sobě lidé vstřícnější ale i štedřejší. Vy se chcete zasadit o rozvoj dobrovolnictví, jako vůbec nejlevnější první sociální služby. Jaké máte představy?

Moderní, vyspělé sociální systémy v Evropě se jednou nohou opírají o dobrovolnictví, o vzájemnou pomoc lidí mezi sebou, u nás také někdy o soudskou výpomoc. Nový rozměr a impuls by mohla dostat v mezigenerační rovině právě pomoc studentů, adoptivních vnuků seniorům. Je to velmi zajímavá myšlenka, která nevznikla v Olomouckém kraji, zatím u nás do značné míry chybí.

V Holandsku jsem před léty viděl dobře organizovanou takzvanou Přátelskou službu mladších seniorů těm starším, a to nejen formou zajištění například donášky nákupů, ale především nabídkou přátelství a lidské blízkosti jako prevenci osamění. Osamělost bude bohužel patrně také u nás stále rostoucí fenomén, aspekt seniorského věku, jak je tomu v západních zemích. A nemyslím jen osamění plynoucí z ovdovění, ale i ze slábnoucích přirozených mezilidských, rodinných a komunitních vztahů.

■ Blíží se Vánoce a konec roku. Co byste Olomouckému kraji i jeho obyvatelům popřál?

Především stále a pevně zdraví. Protože jeho hodnotu většinou začneme chápat, až když přestává být samozřejmostí. Přeji všem spoluobčanům také pevné a dobré vztahy, o jejichž významu i pro fyzické zdraví se v posledních letech dozvídáme stále víc. Přeji nám všem lepší rok, než byl ten letošní, zvláště, a tak trochu vyloučený. Všem přeji klidný advent a Vánoce, letos právě víc než kdy předtím jako alternativu toho obvyklého bláznivého nákupního shonu, především ze zdravotních důvodů.

Přeji si, abychom ten nedobrovolný půst od společenského, komunitního života ještě pár týdnů a měsíců vydrželi, protože s jarem už by se mohlo blýsknout na lepší časy. Požehnané Vánoce a lepší nový rok, milí spoluobčané Olomouckého kraje! (red)

i Víte, že...

... všechny důležité informace na jednom místě v souvislosti s epidemií koronaviru zprostředkovává obyvatelům Olomouckého kraje web KRAJPOMAHA.CZ?

- Na webu najdou zájemci všechny důležité informace. Například o aktuálním vývoji šíření koronaviru, seznam odběrných míst v Olomouckém kraji nebo i to, že olomoucká teologická fakulta nabízí telefonickou duchovní a psychologickou pomoc
- Hejtmanství nabízí e-mailovou adresu pomoc@olkraj.cz, kam mohou lidé posílat např. nabídky na dobrovolnickou činnost (adresa není určena pro řešení zdravotních otázek)
- Lidem je k dispozici také informační linka krajských hygieniků na čísle 585 719 719

Řešení ze strany 8

6	2	9	5	1	7	8	4	3
1	5	8	9	3	4	6	2	7
3	4	7	8	2	6	1	9	5
9	3	4	7	6	2	5	1	8
2	8	1	3	5	9	4	7	6
7	6	5	1	4	8	2	3	9
4	9	3	2	8	5	7	6	1
5	7	2	6	9	1	3	8	4
8	1	6	4	7	3	9	5	2

1	2	3	6	9	7	8	4	5
4	8	9	5	1	2	3	6	7
6	7	5	3	8	4	1	2	9
8	3	7	9	4	6	5	1	2
5	1	2	7	3	8	4	9	6
9	4	6	1	2	5	7	3	8
3	5	1	2	7	9	6	8	4
7	9	4	8	6	1	2	5	3
2	6	8	4	5	3	9	7	1

1	3	4	2	8	5	7	6	9
7	6	8	4	9	3	2	5	1
9	2	5	1	6	7	8	3	4
6	8	1	5	3	9	4	7	2
4	9	2	6	7	1	5	8	3
5	7	3	8	4	2	1	9	6
3	5	6	7	2	4	9	1	8
8	4	7	9	1	6	3	2	5
2	1	9	3	5	8	6	4	7

Inzerce: Petr Baštan, 608 975 337, bastan@agriprint.cz | Uzávěrka lednové inzerce: 7. 1. | Distribuce od 20. 1.

KDO CHCE VĚDĚT

REJ.CZ

CO SE DĚJE, TEN MUSÍ ČÍST ZPRÁVY REJE.

ZPRAVODAJSTVÍ z Olomouce, Prostějovska, Přerovska, Hranicka, Lipnicka, Kojetínska, Šumperska, Zábřežska, Mohelnicka, Jesenicka a Zlatohorska.

nekomerční sdělení

Klidné Vánoce

Hasiči radí, jak se vyvarovat požáru o svátcích

Více informací najdete na www.olk.hzscr.cz

- Svíčky nikdy nenechávejte hořet bez dozoru. Pečlivě volte místo, kam zapálenou svíčku postavíte.
- Dodržujte bezpečnou vzdálenost otevřeného ohně od hořlavých předmětů.
- Jestliže používáte na stromečku elektrické svíčky, nakupujte vždy certifikované výrobky.
- Pokud si zdobíte stromeček prskavkami, pamatujte, že jde o otevřený oheň, který nesmí být ponechán bez dozoru.
- Zábavní pyrotechniku kupujte pouze certifikovanou, skladujte ji tak, aby nebyla v dosahu dětí a na místech, kde může dojít k její iniciaci.
- Pyrotechniku odpalujte podle návodu na použití, zásadně venku na volném prostranství.
- Létající balonky štěstí nikdy nepouštějte v obytných zónách, za větrného počasí a ani v blízkosti skladů sena, slámy, hořlavin nebo výbušnin.

 HZS HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR OLOMOUCKÉHO KRAJE

nekomerční sdělení

ALZHEIMER® CENTRUM

ZÁBŘEH

Hledáte zařízení, kde o Vaše blízké bude postaráno s láskou, respektem a úctou? Místo, kde pocit smutku a osamění nemá šanci? Chcete, aby se cítili jako doma?

PRÁVĚ JSTE HO NAŠLI

Alzheimercentrum v Zábřehu poskytuje ošetřovatelskou a sociální péči 24 hodin, 7 dní v týdnu v domácím prostředí. Unikátní koncept péče vychází z více jak 20 let zkušeností a moderních terapeutických postupů. Individuální přístup, laskavost a pochopení jsou základem.

Smetanova 196/52, 789 01 Zábřeh, Tel.: 778 494 035 E-mail: zabreh@alzheimercentrum.cz
Více informací na www.alzheimercentrum.cz

PODLAHOVÉ CENTRUM

prodej - realizace

SLEVY až 50%

Kusové a metrážové koberce, PVC, vinylové a laminátové podlahy
vybrané vzory

JEHLA
www.jehla.cz

OLOMOUC - Kaffkova 1343/4 **ZÁBŘEH - ČSA 34a**
u OC Haná, vedle McDonald naproti Kauflandu
tel.: 724 087 813 tel.: 724 783 381

Pohlednice patří k Vánocům už přes 100 let

I v dnešní době rozmachu digitálních a informačních technologií mají své místo vánoční pohlednice. Jejich náměty i žánry se různí. Jsou klasické tištěné, elektronické, hrací, skládací. Zvláštní kouzlo mají pohlednice staré, které představují předmět sběratelského zájmu filokartistů. Vidět jsou na výstavách a vycházejí také v podobě reprintů.

Nejstarší vánoční pohlednice se u nás objevují v devadesátých letech 19. století. Zpočátku se tiskly ve Vídni, Německu a Švýcarsku. Mnohé měly stejný obrázek, ale německou, českou či jinou mutaci. Postupně začaly vycházet pohlednice v podobě litografií s českými texty. Jejich prvními vydavateli byli Václav Neubert v Praze-Smíchově, Vilém Kupfer v Poděbradech a Jan Pospíšil v Hradci Králové. Mezi nejoblíbenější vánoční postavy patřil Weihnachtsmann – tedy Santa Claus. Vedle něj byly častými motivy na vánočních pohlednicích svatá rodina, andělé, andělíčky, trpaslíci, zvířátka, zvony, okrášlené vánoční stromečky, jesličky či do sněhu zachumlaná příroda. Na pohlednicích z doby adventu zase dominoval Mikuláš se svým doprovodem. Uvádělo ho toto přání: „Samou radost na Vánoce, mnoho štěstí v novém roce, přeje přítel váš i náš, svatý biskup Mikuláš.“

Jikrnáč a dlouhá adresa

Dnes nám mohou tyto pohlednice připadat kýčovitě a vyumělkované. Měly takzvanou dlouhou adresu. Sdělení se

psalo na přední stranu pohlednice pod obrázek a celá zadní strana sloužila pro adresu. Poněkud netradiční byla vánoční přání s kaprem či zlatým prasátkem. Najdeme zde verše: „Posílám Ti jikrnáče, při němž srdce v těle skáče“. Časté byly pražské náměty od malíře Josefa Weniga.

Skutečný rozmach vánočních a novoročních pohlednic nastal po roce 1905. Tehdy se text sdělení přenesl na rubovou stranu. Pohlednice byly v secesním stylu: komínček pro štěstí, andělkovské typy pusinkujících se dětí či předávajících si jablíčka. Ozdobené stromečky se začaly na pohlednicích objevovat později, stejně tak i motivy s Ježíškem, betlémem a třemi králi. Při zpracování pohlednic se začalo ustupovat od technologicky náročné litografie ve prospěch světlotisku a knihtisku.

Nejcennější jsou pohlednice s náměty od našich výtvarníků. Například akademický malíř Josef Koudelka je autorem kreseb k Erbenovu Štědrému večeru. Další náměty využili malíři Josef Otakar Štěrbá, Oskar Schmidt a Antonín Bruner. Kojetínská malířka Marie Gardavská spojovala náměty hanácké a valašské. Významným vydavatelem pohlednic byl Václav Krátkoruký z pražských Vinohrad. Jeho logem byl čtyřlístek obsahující písmena VKKV. Z dalších můžeme uvést například olomouckého Romualda Prombergera a brněnského J. Procházku. Připomenout můžeme

Josef Koudelka je autorem kresby k Erbenově baladě Štědrý večer. Foto: Hana Bartková

tradiční Ladovy vánoční pohlednice či pohlednice od malířky Marie Fischerové-Kvěchové.

Vznikaly také různé vánoční koláže a montáže. K fotografiím byly domalovány vánoční symboly. Prostějovský nakladatel a knihkupec Ludvík Frank k fotografii kostela sv. Jana Nepomuckého dotvořil a domaloval vánoční symboly – stromeček, vycházející hvězdu a anděla.

Račte přijmout srdečné blahopřání

Co obsahovala vánoční přání? Nahlédneme do některých z nich. „Tiché a radostné okamžiky v těchto dnech vánočních,“ přál odesílatel své dívce. Na dalším zase stojí tento text: „Milostivá paní, jménem celé rodiny, račte přijmout celá vážená rodina srdečné blahopřání k vánočním svátkům a mnoho zdraví v roce 1908. Vzpomínáme, jak bude u vás veselo kol vánočního stromku. Upřímný pozdrav

od našich. S uctivým poručením a ruky políbením jsem Vám všem oddaný Josef Polák.“ Toto přání bylo adresováno synovi: „Drahý synu! Přijmi mnoho nejserdečnějších pozdravů a milých vzpomínek. Jak rádi bysme byli, když bys mohl být mezi námi na svátky. Posíláme Ti aspoň vánočku, abys na nás vzpomínal. My si tě také budeme představovat, jako bys byl doma. Děkujeme Ti za lístek, též i my přejeme šťastné a veselé svátky vánoční. Líbají tě tvoje rodiče.“

Vánoce byly také příležitostí k vydávání různých příležitostných a bibliofilských tisků. V roce 1936 vydal Jindřich Spáčil soukromý tisk nazvaný Kroměřížské vánoce 1848. Líčí v něm Vánoce památného revolučního roku 1848 v prozítčích kroměřížského rektora Františka Mirovítka Lorence. Napsal zde: „Děti z moravské školy na Kovářském předměstí vyběhly toho dne do ulic dříve než jindy. Některé se trousily koňským rynkem dolů k vojenskému špitálu, jiné do štěchovického předměstí nebo Kovářskou branou k vnitřnímu městu. Učirna byla ve chvílce prázdná. Jenom rektor František Lorenc zůstal pod zčernalým trámovým stropem... Venku byl jasný předvánoční den. Oblaha jako stříbrná mísa překlopila město, jehož zdi oddaně zapadaly do sněhových závějů. Byla tuhá, jiskřivá zima. Život ulic se stáhl do stínu podloubí, jež obklopila Veliký rynek ramenem sousedské důvěrnosti.“ (red)

Vědárna opět půjčuje knížky

Vědecká knihovna v Olomouci se opět otevřela veřejnosti. Provoz knihovny se však řídí pravidly pro 3. stupeň protiepidemického systému PES, čtenáři tak musí počítat s dodržováním hygienických opatření, omezením služeb a s upravenou provozní dobou. Umožněno je půjčování knih určených k absenční výpůjčce, vracení knih a registrace čtenářů. Provozní doba knihovny je upravená, a to v pondělí a středu od 9 do 19 hodin, v úterý, čtvrtek a pátek má otevřeno od 9 do 17 hodin a v sobotu je zavřeno. Z bezpečnostních důvodů nejsou zatím pro veřejnost k dispozici PC stanice v knihovně, veřejný internet, studovny ani volný výběr. Tituly z volného výběru lze objednávat

Vědecká knihovna se opět otevřela, provozní doba je však upravená.

Foto: archiv VKOL

přes on-line katalog. Čtenáři si mohou knihovní fond objednávat prostřednictvím on-line katalogu z domova, připravené knihy si pak vyzvednou u výpůjčního pultu. Knihy by měli přednostně vracet do biblioboxu

umístěném před knihovnou. „Jsme rádi, že můžeme opět čtenářům nabídnout naše služby, i když v omezené míře. Již během prvního dne knihovnu navštívilo přes 400 čtenářů, kteří si vypůjčili 777 knih, téměř

1 200 titulů bylo vráceno“, doplnila ředitelka knihovny Iveta Tichá. Aktuální informace k provozu budou zveřejňovány na webových stránkách www.vkol.cz, sociálních sítích a vývěskách v knihovně. (red)

Muzeum a galerie v Prostějově prodlužuje výstavy

Muzeum a galerie v Prostějově aktuálně nabízí prodloužené výstavy i novinky. „Uvědomujeme si, že pauza byla dlouhá a některé výstavy podle původních termínů měly začátkem prosince skončit. Protože chceme návštěvníkům vyjít vstříc, rozhodli jsme se, že délku jejich trvání prodloužíme,“ uvedla Soňa Provazová, ředitelka Muzea a galerie v Prostějově. Výstavu Cesty do pravěku aneb ve stopách Zdeňka Buriana tak bude možné

navštívit až do 17. února, už v úterý 19. ledna ale muzeum chystá k výstavě kreativní odpoledne pro malé i velké. Jeho účastníci si tak mohou nakreslit dinosaura či jiného pravěkého tvora a dozví se i informace o díle Zdeňka Buriana. Do 21. února se prodlouží také výstava věnovaná malíři Jaroslavu Francovi – Krajina i příběh. Výstavní prostor galerie Špalíček pak láká na výstavu čítající přes sto papírových betlémů ze sbírky přerovského betlémáře Stanislava

Válaský betlém z Frenštátu pod Radhoštěm. Foto: archiv muzea

va Dostála. Návštěvníci si ji mohou prohlédnout až do 24. ledna příštího roku. Muzeum a galerie v Prostějově má otevřeno každý den mimo pondělí od 9.30

do 12 hodin a od 13 do 17 hodin. Aktuální informace nejen o otevírací době jsou uvedeny na webových stránkách muzea www.muzeumpv.cz (red)

Zábřežské muzeum láká na historické hračky

Až do 31. ledna potrvá výstava dětských vánočních dárků v Muzeu Zábřeh. Ty jsou prezentovány prostřednictvím sbírky historických hraček Kamily Kubáskové z Rýmařovska, která obsahuje téměř vše, co si děti mohly v minulosti od Ježíška přát – různé panenky, domečky

Výstava nabízí historické hračky.

Foto: Muzeum Zábřeh

pro panenky, medvídky, stavebnice nebo autíčka. To, že Vánoce neznamenají honbu za právě módním dárkem, návštěvníkům připomíná například hadrová panenka Terezínka, s níž si hrála holčička v koncentračním táboře Terezín, nebo charitativní hračka Habešánek z počátku 20. století. (red)

Knihy popisuje život kněze Josefa Střidy

Rozsahem sice nevelká, ale zajímavá a na dokumentární fotografie bohatá, je knížka nazvaná Dělník na vinici Páně prostějovských historiků Pavla a Václava Markových. V publikaci předkládají výsledky svého zkoumání osobnosti a záslužné práce katolického kněze Josefa Střidy (1909-1998). „Jednalo se o jednoho z duchovních odsouzených ve známém, komunistickým režimem vykonstruovaném politickém

procesu 50. let, vedeném proti členům vedení kněžské nemocenské pokladny v Přerově,“ vysvětlil Pavel Marek.

Autoři knížky provázejí čtenáře celým životem a pastorační prací tohoto kněze, která se odvíjela především v regionu střední Moravy. „Střidovou životní metou nebyla kariéra v církvi, netoužil po vyznamenáních, medailích, titulech a uznáních, ale chtěl svůj život zasvětit Bohu a službě lidem. Věnoval

se charitativní a sociální práci a jeho působení ve správě přerovské kněžské nemocenské pokladny, ve světovém měřítku unikátní sociální instituce, patří k nejvýznamnějším oblastem jeho aktivit,“ pokračoval historik. Pro své farníky na všech místech, jimiž prošel, byl vzorem a inspirací. „Byl nesmírně skromným, obětavým, pracovitým a oblíbeným knězem, jehož působení ocenila současná církev udělením titulů konsistorního rady

a čestného kanovníka,“ přidal Václav Marek.

Knihy, kterou uvádějí slova emeritního pomocného biskupa olomouckého Josefa Hrdličky, je prvním pokusem o zpracování Střidova životopisu a zhodnocení jeho životního díla. Pro zájemce je dostupná ve veřejných knihovnách v regionu a čtenáři si ji mohou zakoupit také prostřednictvím e-shopu na internetové adrese nakladatelství www.kauli-publishing.cz. (red)

P.F. jako česká specialita

Na konci starého roku se stalo již tradicí posílat blahopřejné lístky s přáním do roku nového. Sběratel Alois Herodes daroval v roce 2001 svoji unikátní sbírku Muzeu Zábřeh. Za více než 30 let nashromáždil na dvacet tisíc novoročenek z pěti kontinentů a pětasedmdesáti zemí. Na výstavě v Památníku Adolfa Kašpara v Lošticích je tak až do

14. února k vidění výběr novoročenek z evropských i exotických zemí a nechybí ani přání od známých osobností. Nejstarší pochází z roku 1890. Písmena P. F. čili „pour féliciter“ neznamenají v překladu ani tak „pro štěstí“, jako spíše „k blahopřání“ a jsou prý skutečně českou specialitou, kterou byste na zahraničních novoročenkách hledali marně. (red)

Výstava ukazuje novoročenky z pěti kontinentů a pětasedmdesáti zemí. Foto: Muzeum Zábřeh

Galerie ukazuje, jak voda formovala jesenickou krajinu

Zaříznutá údolí potoků s kaskádami vodopádů, podzemní krasové labyrinty, zamlžená rašeliniště, osvěžující prameny i sněhové laviny. To vše neodmyslitelně patří ke koloritu Jeseníků a Rychlebských hor. A co teprve minulost, kdy mráz trhal oblé pahorky na suť, kdy Velká kotlina hostila svůj malý ledovec a skandinávský ledovcový štít se

dotýkal severních úbočí horských hřebenu... Jak tedy voda formovala jesenickou krajinu a jak se podílela na nezměrném bohatství rostlinných a živočišných druhů? Odpovědi najdou návštěvníci výstavy Bohatství vody a ledu v prostoru Galerie Vodní tvrze Vlastivědného muzea Jesenicka v Jeseníku. Výstava je prodloužena až do března 2021. (red)

Fotografové se sejdou na výstavě

V prostějovském Kulturním klubu Duha na Školní ulici č. 4 bude při příležitosti desátého výročního Memoriálu Luďka Mařáka vystavovat Spolek prostějovských fotografů. Vznikl v roce 2009 jako volné sdružení aktivních uměleckých fotografů s podobnými zájmy i představami o společné činnosti. Jejich snahou je výsledky své fotografické tvorby pravidelně prezentovat na veřejnosti a účastnit se i fotografických soutěží. „Byla by velká škoda, kdyby se Memoriál nemohl uskutečnit a nepřipomněl tak

dvě osobnosti prostějovské kultury - Luďka Mařáka a mou kolegyni z Okrašlovacího spolku, která stála na počátku myšlenky založení Spolku prostějovských fotografů, Jarmilu Pospíšilovou,“ řekla k výstavě náměstkyně primátora pro oblast kultury a ochrany životního prostředí Milada Sokolová. Vernisáž výstavy se bude konat ve čtvrtek 14. ledna 2021 v 17 hodin ve výstavních místnostech Kulturního klubu DUHA na Školní ulici. Pro aktuální informace sledujte webové stránky www.spolekprostějovskychfotografu.cz. (red)

„Sebelepší fotbalista bez svých spoluhráčů nic nedokáže,“ říká Michal Zácha

Olomoucký kraj je unikátní svým rozdělením na rovinatou Hanou a horské oblasti Jeseníků. To nám umožňuje najít si v létě i zimě svůj vysněný způsob trávení volného času v přírodě. „Myslím, že nabídka v našem kraji je na vynikající úrovni. Ať už chcete aktivně sportovat, nebo se radovat z výkonů svého oblíbeného sportovce, města a obce Olomouckého kraje vám mají co nabídnout. Totéž platí o kultuře,“ říká v rozhovoru Michal Zácha, náměstek hejtmána, který má na starost sport a volný čas a také dopravu.

▪ **Řada sportovišť, sokoloven se v posledních letech díky krajským investicím proměnila a rozkvetla. Co v této oblasti chystáte v příštím roce?**
Máte pravdu, sportovištím v celém regionu prospěly dotační programy, které Olomoucký kraj v uplynulých letech nabízel. Nyní nás kvůli očekávanému výpadku daňových příjmů čeká období, kdy prostředků na tyto účely budeme mít k dispozici podstatně méně. Jako náměstek hejtmána pro tuto oblast mám za sebou první jednání o rozpočtu na rok 2021 a vím, že prognózy budoucího vývoje nejsou nijak příznivé. Přesto se nám podaří spoustu dobrých věcí zachovat i v příštím roce.

▪ **Co to bude znamenat v praxi?**
Výpadek daňových příjmů kraje a s ní související nutnost šetřit na výdajích samozřejmě není tou nejlepší zprávou pro sportovní kluby. Pokud bych ale chtěl i na tomto vidět alespoň kousek něčeho pozitivního, všichni získají trochu času, aby si mohli pořádně rozmyslet další rozvoj svých areálů a také jej dobře projektově připravit. Až budeme mít období koronaviru za sebou, třeba bude možné tyto programy výrazněji podpořit.

▪ **Jak sport a sportovní aktivity v Olomouckém kraji omezil koronavirus?**
Omezení daná vládními nařízeními jsou myslím

všeobecně známá. Kromě profesionálních sportovců ovšem restrikce dopadly na desítky tisíc rekreačních sportovců. To považují za velký problém. Začínalo to už u malých dětí, které chtěly cvičit v sokolovnách, pokračovalo přes zrušené hodiny tělocviku našich školáků a zasáhlo i sportování dospělých. Sport ovšem není jen volnočasová aktivita, je to důležitá součást zdravého životního stylu. Několikaměsíční výpadek se jistě negativně projeví. Jak moc, to ukáže čas.

▪ **Kultura se přesunula z větší části do online světa, jak je na to sport. Lze tady najít novou příležitost?**

Pokud máte na mysli sledování zápasů, tak řadu utkání samozřejmě bylo možné zhlédnout na internetu. Kdo je ale zvyklý prožívat kolektivní sporty přímo na stadionu nebo v hale, ten nemůže být spokojený. Atmosféra je důležitá pro diváky i pro hráče a část prožitku se kvůli omezením nutně musela ztratit.

Michal Zácha je celoživotním fotbalovým fanouškem, dnes k němu vede i své tři syny.

Foto: archiv Michala Záchy

▪ **Vy sám rád sportujete. Jaký sport máte nejraději a je to pro vás i způsob, jak relaxovat?**

Jsem celoživotním fandou fotbalu. Považuji kopanou za skvělý sport, který člověka nutí pracovat na sobě a stále se zlepšovat. Zároveň je to kolektivní sport, který ukazuje důležitost spolupráce s ostatními. Se-

belepší fotbalista bez svých spoluhráčů nic nedokáže. Považuji to za dobrý příklad, jak má každý z nás přistupovat k životu. Snažit se zlepšovat sám sebe a budovat dobré vztahy se svými okolím. Fotbal jsem od mládí hrál, později jsem se dal i na trénování těch nejmenších. Dnes k němu vedu své tři syny.

Každý zápas je pro nás svátek, který si chodíme pořádně užít. Když kluci v posledních měsících nemohli trénovat se svými kamarády, vyráželi jsme s balonem alespoň sami a snažili se zabavit se alespoň vzájemně. Ve čtyřech je to samozřejmě snazší, než když někdo nemá „partáka“. (red)

Přerovský brankář Kacetl pronikl do prvoligové sestavy měsíce

Brankář hokejistů Přerova Ondřej Kacetl figuruje v ideální sestavě Chance ligy, druhé nejvyšší české soutěže, za měsíc listopad. Mezi šesti nejlepšími hráči se spolu s dvěma obránci a třemi útočníky dostal v pondělí 30. listopadu, kdy sestavu vyhlásil server hokej.cz. V jedenáctém kalendářním měsíci nastoupil do dvou zápasů, více jich protikoronavirová opatření neumožnila. V obou vychytil vítězství.

K zisku tří bodů do tabulky Chance ligy pomohl třicetiletý Kacetl přerovským Zubrům proti Frýdku-Místku a Ústí nad Labem. Ve dvou listopadových utkáních zastavil 65 střel soupeře a pouze dvakrát dostal gól. Celkově si připsal úspěšnost zákroků 97 procent. V domácím zápase s ústeckým Slovanem dosáhl na druhou vychytilnou nulu v letošní sezoně, z první se mohl radovat 3. října proti Porubě.

Vedle rodáka ze Znojma zvolil hokej.cz do sestavy měsíce listopadu Chance

Brankář hokejistů Přerova Ondřej Kacetl (v modrozlutém).

Foto: Alena Zapletalová

ligy obránce Petra Kolmanna z Benátek nad Jizerou a Tomáše Linharta z Vrchlabí a útočníky Tomáše Čachotského z Jihlavy, Ladislava Bittnera z Třebíče a Radka Pořízka z Poruby. Tým měsíce se stala farma extraligového Liberce z Benátek nad Jizerou, Překvapením měsíce útočník Horácké Slavie Třebíč Radim Ferda.

Ondřej Kacetl přišel do Přerova, který do první hokejové ligy postoupil v roce 2015, o letošních prázdninách z Komety Brno. V dresu Zubrů nejprve zasáhl do tří zápasů letního poháru Generali Česká Cup. V Chance lize se do přerovské branky postavil do úterý 8. prosince osmkrát. V týmu trenérů Kočary, Gro-

fa a Sklenáře se podílel na šesti výhrách.

Odchovanec znojemských Orlů má na svém kontě 231 startů v Tisport extralize. V české nejvyšší soutěži působil v Hradci Králové a Pardubicích. O úroveň níž prošel angažmá v Havlíčkově Brodě, Dukle Jihlava a Litoměřicích. Letos v červnu podepsal smlouvu s extraligovým Brnem. (red)

Jméno Kaňkovský se pojí s dalším úspěchem

Olomoucká rodačka Sára Kaňkovská (Dukla Brno Sprint) získala na Mistrovství Evropy | UEC – Union Européenne de Cyclisme stříbrnou medaili. Sára je také exmistryně světa a Evropy v juniorské kategorii. Její jméno je spojené se slavnou cyklistickou rodinou Kaňkovských. Otec, Martin Kaňkovský, je několikanásobný mistr Československé republiky v cyklistice, vítěz Českého poháru, účastník Světového poháru, účastník Olympijských her v roce 1988.

„Její strýc Alois Kaňkovský v roce 2007 vyhrál Mistrovství světa v omnium, další strýc Jiří má vlastní cyklistickou stáj Mapei Merida Kaňkovský Olomouc a další strýc Josef Kaňkovský je několikanásobný mistr České republiky v cyklistice, držitel několika medailí z Mistrovství Evropy a z Mistrovství světa, držitel několika českých rekordů,“ uvedl propagátor ženské cyklistiky Michal Frantík. Doplnil, že pro českou cyklistiku je to již 8. medaile z vrcholných akcí jako je MS a ME. (red)

Popiska: Sára Kaňkovská na stupni vítězů.

Foto: archiv FB ME – UEC - Union Européenne de Cyclisme